

Skólanámskrá Snælandsskóla 2021-2025

Snælandsskóli

Skólanámskrá

Efnisyfirlit

Starfsáætlun og skólanámskrá	6
Skólaráð	6
Starfsreglur fyrir skólaráð Snælandsskóla	6
Starfsemi Snælandsskóla frá stofnun	7
Smiðja, sérúrræði/námsver fyrir nemendur á unglिंगastigi	8
Helstu atriði í þróun skólans frá upphafi	8
Græn fáni – Snælandsskóli – skóli á grænni grein.....	9
Heilsueflandi skóli.....	9
Stefna Snælandsskóla.....	13
Stefna Kópavogsbæjar	13
Skólastefna Snælandsskóla.....	13
Hlutverk Snælandsskóla	13
Framtíðarsýn	13
Meginmarkmið:.....	13
Stefna Snælandsskóla um innleiðingu kennsluhátta 21. aldar.....	14
Markmið.....	14
Leiðir.....	14
Viðmið um árangur	15
Kennsluhættir	16
Grunnþættir menntunar	16
Læsi	17
Sjálfbærni.....	18
Heilbrigði og velferð	18
Lýðræði og mannréttindi.....	19

Sköpun	20
Jafnrétti.....	21
Áherslupættir grunnskólalaga	22
Markmið náms í ljósi ákvæða aðalnámskrár	23
Nám við hæfi hvers og eins	24
Jöfn tækifæri til náms	24
Nám í skóla án aðgreiningar	24
Nemendur njóti bernsku sinnar.....	25
Hlutverk kennara	25
Skólabragur.....	25
Samstarf heimila og skóla	26
Forvarnir	26
Tengsl skóla og nærsamfélags	26
Sérfræðipjónusta í grunnskólum	26
Náms- og starfsráðgjöf	27
Námsmat Snælandsskóla	27
Fjölbreyttar matsaðferðir	28
Vitnisburðarkerfi.....	28
Samræmd próf.....	32
Stöðluð skimunarpróf.....	32
Innra mat á árangri og gæðum.....	32
Áætlanir um umbætur og þróunarstarf	33
Kennsluhættir 21. aldar	33
Áhersla á teymisvinnu	33
Áhersla spjaldtölvuteymis	33

Réttindaskóli UNICEF	34
Valgreinar á unglíngastigi	34
Starfsþróunaráætlun 2021 – 2025	34
Önnur starfsþróun.....	35
Umbótaáætlun 2018 – 2021.....	35
Helstu árhersluþættir:.....	35
Framkvæmdaáætlun fyrir umbótaáætlun 2021 - 2025.....	36
Viðmið um samskipti heimila og skóla	38
Hlutverk skólastjórnenda í samskiptum við heimilin	39
Hlutverk skólaráðs.....	39
Hlutverk umsjónarkennara gagnvart heimilum	39
Hlutverk foreldra gagnvart skólanum	39
Hlutverk foreldrafélags	40
Hlutverk bekkjarfulltrúa	40
Upplýsingamiðlun	40
Samstarf við leik- og framhaldsskóla.....	40
Samstarf við leikskóla	41
Markmið heimsóknna og samstarfs við leikskólana í hverfinu er:	41
Skólaheimsókn á haustönn	41
Leikskólaheimsókn á vorönn.....	41
Sameiginleg skemmtun að vori.....	41
Bréf sent heim í apríl/maí	41
Skólaheimsókn í maí, Vorskóli	41
Samstarf við framhaldsskóla.....	41
Móttöku og tilfærsluáætlun	42

Móttaka nýnema – brottflutningur nema úr skóla – skipti milli bekkja innan skóla	42
Móttaka nýrra nemenda í upphafi skólaárs.....	42
Að taka við nemanda á miðjum vetri.....	42
Móttaka nemenda af erlendum uppruna	43
Tengsl skóla við nærsamfélagið	44
Forvarnaráætlun.....	44

Starfsáætlun og skólanámskrá

Hver skóli skal birta stefnu sína með tvennum hætti. Annars vegar er almenn stefnumörkun birt í skólanámskrá og hins vegar eru upplýsingar, sem eru breytilegar frá ári til árs, birtar í árlegri starfsáætlun.

Starfsáætlun Snælandsskóla, er að fengnu samþykki skólaráðs Snælandsskóla og Menntaráðs Kópavogs, birt á heimasíðu Snælandsskóla www.snaelandsskoli.is

Í skólanámskrá gerir skóli grein fyrir því hvernig hann nýtir það svigrúm til ákvarðana og athafna sem lög, reglugerðir, aðalnámskrá og skólastefna viðkomandi sveitarfélaga veita.

Skólanámskrá er nánari útfærsla á ákvæðum aðalnámskrár og í henni gefst kostur á að laga opinber fyrirmæli að sérstöðu hvers skóla og staðbundnum aðstæðum og gera grein fyrir hvernig þær aðstæður eru nýttar til að efla nám og kennslu.

Skólaráð

Starfsreglur fyrir skólaráð Snælandsskóla

1. grein: Skólastjórar stýra starfi skólaráðs og bera ábyrgð á stofnun þess. Vinnulag og starfshættir skulu taka mið af stærð skóla og skólagerð. Reglur þessar gilda um starfsemi skólaráðs og samskipti þess við foreldrafélag, skólaskrifstofu, sem og landssamtök foreldra. Þær öðlast gildi við undirskrift fulltrúa í skólaráði.

Skólastjórar sjá um að starfsreglur skólaráðs séu kynntar foreldrum og starfsfólki skólans m.a. með birtingu þeirra í skólanámskrá og á upplýsingavef skólans. Skólaráð skal hafa sérstakt svæði á vefsíðu skólans til að kynna starfsemi sína. Þar kemur fram netfang skólaráðs, nöfn fulltrúa í skólaráði ásamt símanúmerum og netföngum. Skólastjórar bera jafnframt ábyrgð á að skólaskrifstofu sé tilkynnt um nöfn, heimilisföng og netföng fulltrúa í skólaráði strax að lokinni kosningu þeirra. Skólastjórar sjá um að koma þeim upplýsingum til foreldra, menntamálaráðuneytis, Heimilis og skóla – landssamtaka foreldra og Samkóp.

2. grein: Gerð skal áætlun um fundartíma á skólaárinu en skólaráð fundar a.m.k. fjórum sinnum á skólaárinu í skólanum, á dagvinnutíma. Skólastjórar undirbúa fundi og boða til þeirra með dagskrá. Skólastjórar boða enn fremur til sameiginlegs fundar skólaráðs og stjórnar nemendafélags að lágmarki einu sinni á ári. Skólaráð skal að lágmarki halda einn opinn fund á ári um málefni skólans fyrir aðila skólasamfélagsins.

3. grein: Skólaráð starfar skv. ákvæðum 8. gr. laga nr. 91/2008 um grunnskóla. Skólaráð skal skipað tíu einstaklingum til tveggja ára í senn, tveimur fulltrúum kennara, ásamt einum fulltrúa almennra starfsmanna, tveimur fulltrúum nemenda, og tveimur fulltrúum foreldra, auk skólastjóra sem stýrir starfi skólaráðs og ber ábyrgð á stofnun þess. Skólaráð velur að auki einn fulltrúa grenndarsamfélags til að sitja í ráðinu eða viðbótarfulltrúa úr hópi foreldra. Aðstoðarskólastjóri situr fundi skólaráðs sem fundarritari.

Miðað skal við að skipað sé í ráðið í upphafi skólaárs, fyrir lok septembermánaðar. Foreldrar skulu kosnir á aðalfundi foreldrafélags samkvæmt þeim starfsreglum sem foreldrafélagið

setur sér sbr. 9. gr. laga nr. 91/2008 um grunnskóla. Þá skulu kosnir aðalmenn og varamenn. Varamenn skulu skipaðir í skólaráð og geta tekið sæti í skólaráði á einstökum fundum í forföllum aðalmanns. Fulltrúar kennara skulu kosnir á kennarafundi að hausti það ár sem umboð fulltrúa rennur út og fulltrúi starfsmanna á starfsmannafundi að hausti það ár sem umboð fulltrúa rennur út. Fulltrúar nemenda skulu kosnir að hausti samkvæmt starfsreglum nemendafélags, sbr. 10 gr. laga nr. 91/2008 um grunnskóla.

4. grein: Skólaráð tekur þátt í stefnumörkun fyrir skólann og mótun sérkenna hans. Skólaráð fjallar um skólanámskrá skólans, árlega starfsáætlun, rekstraráætlun og aðrar áætlanir um skólastarfið. Skólaráð skal fá til umsagnar áætlanir um fyrirhugaðar meiri háttar breytingar á skólahaldi og starfsemi skóla áður en endanleg ákvörðun um þær er tekin. Skólaráð fylgist almennt með öryggi, aðbúnaði og almennri velferð nemenda. Skólanefnd, sbr. 6. gr. laga nr. 9/2008 um grunnskóla, getur með samþykki sveitarstjórnar falið skólaráði ákveðin verkefni þessu til viðbótar. Skólaráð fjallar ekki um málefni einstakra nemenda, foreldra eða starfsfólks skóla.

5. grein: Skólaráð starfar í náinni samvinnu við stjórn foreldrafélag skólans og leitast við að tryggja gagnkvæma miðlun upplýsinga. Fundargerðir beggja aðila skulu vera aðgengilegar á vefsíðu skólans.

Uppfært og samþykkt á fundi skólaráðs 26. 9. 2012.

Á fyrsta fundi skólaráðs hvert haust er samþykkt starfsáætlun fyrir einn vetur í senn. Þar eru tilgreindir fundartímar og helstu verkefni.

Starfsemi Snælandsskóla frá stofnun

Snælandsskóli er heildstæður grunnskóli fyrir 400 – 500 nemendur. Í skólanum eru nemendur í 1. – 10. bekk.

Snælandsskóli var stofnaður 1. september 1974. Skólinn var fyrst til húsa í Digranesskóla en 28. október það sama ár fékk skólinn eigið húsnæði sem voru þrjár lausar kennslustofur og kennarastofa. Fyrsta skólaárið voru nemendur 113 talsins á aldrinum 6-8 ára og var skólinn tvísetinn. Skólastjóri var Dónald Jóhannesson. Þegar fjöldi nemenda var hvað mestur voru rúmlega 600 nemendur í skólanum og hann þá þrjúsetinn. Skólinn var frá upphafi hugsaður sem heildstæður grunnskóli. Vorið 1982 útskrifaðist fyrsti árgangur skólans úr þáverandi 9. bekk. Núverandi skólahúsnæði var byggt í nokkrum áföngum og átti skólinn að heita fullbyggður árið 2003. Við stofnum Snælandsskóla var ákveðið að hann skyldi starfa samkvæmt hugmyndafræði um opinn skóla og voru fyrstu byggingarálmur skólans hannaðar samkvæmt þeirri stefnu og kenningum. Ýmsar ytri aðstæður gerðu það að verkum að skólastarfið þróaðist í aðra átt en stefnt var að í upphafi og má segja að nýrri álmur skólans séu hannaðar þvert á þessa hugmyndafræði.

Á fyrstu starfsárum skólans var skólastarfið skipulagt samkvæmt kenningu um opinn skóla og mikil áhersla lögð á þemaverkefni og opnar vikur. Starfið í skólanum þróaðist smám saman í það sem kallað var meðal starfsfólks „opið, samvirkt og sveigjanlegt“ skólastarf. Í því fólst meðal annars blöndun árganga, fyrst 8 og 9 ára barna, síðan 6, 7 og 8 ára barna og síðar

aftur 8 og 9 ára barna. Fyrstu 10-12 árin var mikil áhersla lögð á samvinnu á unglunga- og miðstigi og þá einkum í formi þemaverkefna og opinna vikna. Eftir kennaraverkfall 1984 urðu miklar breytingar á starfsliði skólans. Á sama tíma féll niður styrkur frá Menntamálaráðuneytinu til þróunarstarfsins sem gerði það að verkum að tilraunastarf með blöndun árganga lagðist af og þemaverkefnum og opnum vikum fækkaði.

Þó svo að skólastarfið þróaðist í aðra átt en stefnt var að í upphafi hefur tekist að halda í margt sem einkenndi skólann á fyrstu starfsárum hans og hefur skólastarfið ætíð verið þróttmikið og metnaðarfullt. Mikil áhersla hefur verið lögð á góða sérkennslu og má segja að þar sé stöðugt þróunarstarf í gangi.

Foreldrafélag var stofnað við skólann 1977 og hefur það ætíð verið öllu skólastarfinu til styrktar.

Smiðja, sérúrræði/námsver fyrir nemendur á unglingastigi

Frá árinu 2002 hefur verið starfrækt sérdeild, Smiðja fyrir nemendur í 8. til 10. bekk sem glíma við þroskaskerðingar eða annan fjölbættan vanda. Deildin starfar samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla og starfsáætlun fyrir sérdeildir í Kópavogi. Deildin er opin fyrir nemendum í öllum grunnskólum Kópavogs.

Í deildinni er nemendum kennt samkvæmt einstaklingsnámskrá sem byggð er á kennslufræðilegri greiningu á náms- og þroskastöðu nemandans ásamt rökstuddu mati á vali forgangsverkefna á hverjum tíma. Lögð er áhersla á félagslega blöndun nemenda í almenna bekk í tilteknum kennslustundum og/eða námsgreinum miðað við námsgetu hvers nemanda.

Í Smiðju Snælandsskóla er lögð sérstök áhersla og list- og verkgreinar og eru kennslustundir í þeim námsgreinum fleiri en viðmiðunarstundaskrá gerir ráð fyrir. Foreldrar/forráðamenn nemenda sækja um í Smiðju fyrir hönd barna sinna að lokinni heildstæðri greiningu á þörfum þeirra. Sérstakt inntökuteymi fjallar um umsóknir í Smiðju en í því sitja sérkennslufulltrúi Kópavogsbæjar ásamt skólastjóra og forstöðumanni Smiðjunnar.

Helstu atriði í þróun skólans frá upphafi

Í Snælandsskóla er áhersla lögð á þróunar- og nýbreytnistörf á ýmsum sviðum. Ætíð hafa verið í gangi nokkur verkefni. Eftirfarandi verkefni eru dæmi um verkefni sem styrkt hafa verið af opinberum sjóðum:

- Reading recovery
- Heilsuefling
- Tónlist/Lífsleikni Path's
- Ferilskrá - Líðan í skóla
- Umhverfisáætlun
- Upplýsingalæsi á unglingastigi
- Sveigjanleiki og samkennsla á yngsta stigi
- Davis- námstækni
- Námsstíll - Þróunarverkefni 2008-2009
- Hollusta og hreyfing - þróunarverkefni 2006-2009

- Þá hefur verið unnið að fleiri verkefnum svo sem „Sveigjanleiki á unglingsstigi“, „Lesum saman korter á dag“, lestrarbingó og segja má að stofnun sérdeildar og vinna við hana þar til hún formlega var opnuð haustið 2002 hafi verið þróunarverkefni til margra ára.
- Lesskilningsaðferðir og tengsl þeirra við námstílskenningar Dunn og Dunn 2012.
- Það þarf þorp til að ala upp barn 2013 - 2015.
- Námsmat sem kennsluáðferð – Sýnileg námsmarkmið 2013 – 2015.
- Vinaliðar

Sérstök áhersla hefur verið lögð á að:

- vinna eftir gildum skólans víska, virðing, víðsýni og vinsemd
- þróa kennsluáðferðir og námstækni sem gagnast nemendum til að ná árangri í námi
- vinna með verkefni sem stuðla að góðum skólabrag og þroska í samskiptum
- sátt við náttúru og umhverfi

Grænfáni – Snælandsskóli –skóli á grænni grein

Snælandsskóli er í hópi þeirra skóla sem flagga Grænfánanum og er þar með skóli á grænni grein. Fulltrúar frá stýrihóp Grænfánans og Landverndar komu og veittu skólanum fánann í maí 2004. Fáninn er veittur til tveggja ára í senn. Mikil hátíð var í skólanum af þessu tilefni. Sýning var á þeim verkum nemenda sem tengjast Grænfánanum og verkstæðisvinna var í gangi. Þar fengu nemendur og gestir að vinna að hinum ýmsu verkefnum.

Grænfáninn er viðurkenning fyrir vinnu skólans að umhverfismálum. Skólar á grænni grein er alþjóðlegt verkefni til að auka umhverfismennt og styrkja umhverfisstefnu í skólum, eins og segir á heimasíðu Landverndar: www.landvernd.is. Þar er hægt að lesa nánar um Grænfánann, m.a. um skrefin 7, sem skólar þurfa að stíga til þess að fá fánann. Snælandsskóli hefur nú fengið Grænfánann sjö sinnum, síðast vorið 2018.

Heilsueflandi skóli

Snælandsskóli er þátttakandi í **Heilsueflandi grunnskóli** á vegum Landlæknisembættisins. Eitt helsta markmið heilsueflandi grunnskóla er að vinna markvisst að því að efla og stuðla að velferð og góðri heilsu nemenda, starfsfólks og samfélagsins. Í heilsueflandi grunnskóla er sérstök áhersla lögð á eftirfarandi átta þætti skólastarfsins: **Nemendur, mataræði/tannheilsa, heimili, geðrækt, nærsamfélag, hreyfing/öryggi, lífsstíll og starfsfólk.**

Snælandsskóli hefur sett sér heilsustefnu sem ber yfirskriftina: „**Góð heilsa er gulli betri**“. Hún felur í sér að nemendum og starfsfólki líði vel í skólanum. Stuðlað er að jákvæðu andrúmslofti sem byggir á góðum samskiptum og góðum skólabrag. Lögð er rík áhersla á að styrkja tilfinninga- og félagsfærni, bjóða upp á næringarríka fæðu og stuðla að aukinni hreyfingu.

Við viljum fræða nemendur um vinnuvernd og vinnuvistfræði og efla forvarnir og heilsueflingu í víðum skilningi. Þar með talið, að efla fræðslu um geðheilbrigði og geðrækt.

Lögð er áhersla á gæði í samskiptum sem mikilvægan hátt í almennri vellíðan barna og fullorðinna. Þar er m.a. átt við gildi einkunnarorða skólans: **Viska, virðing, víðsýni og vinsemd.**

Með heilsustefnu er stuðlað að því, að nemendur og starfsfólk temji sér heilbrigða lífshætti með það í huga að þeir verði hluti af lífstíl þeirra til framtíðar. Þessa stefnu á að framkvæma í samstarfi við nemendur, starfsmenn, foreldra/forráðamenn, nærsamfélagið og skólaráð.

Frá hausti 2009 hefur verið starfandi heilsuhópur sem hefur það hlutverk að sjá um heilsustefnu Snælandsskóla. Í heilsuhópi eiga sæti 3-8 starfsmenn. Hópurinn fundar reglulega og leggur fram verkáætlun fyrir hverja önn.

Það er mikilvægt við framkvæmd og alla vinnu við heilsustefnuna að markmiðin séu raunhæf og innan þeirra marka sem skólinn ræður við. Við höfum því sett okkur þá vinnureglu og höfum að leiðarljósi að gera starfið; **auðvelt, skemmtilegt og vinsælt.**

Nemendur: Markmið

- Að efla sjálfsmynd, sjálfsvitund og virðingu með fræðslu og þemaverkefnum
- Að efla andlega líðan nemenda með því að bjóða upp á fræðslu þar að lútandi
- Að hvetja nemendur til íþróttaiðkunar og annarrar hreyfingar, innan skóla sem utan.
- Að vinna að því að tómsundum barna verði lokið á virkum dögum til að auka vægi tíma með fjölskyldunni.
- Að taka þátt í verkefnum og átaki svo sem Göngum í skólann og Norræna skólahlaupið til þess að auka hreyfingu.
- Að hjúkrunarfræðingur og lækni fylgist með líkamlegri líðan með árlegum mælingum
- Að íþróttakennarar kanni reglulega þol og styrk nemenda.
- Að gera umhverfi skólans sem best fallið til heilbrigðra leikja og útivistar.

Ávinningur heilsustefnu:

- Betri líðan allra nemenda, bæði andleg og líkamleg.
- Að nemendur hafi trausta sjálfsmynd og sjálfsvitund.
- Minni líkur á frávíkshæðun nemenda.
- Minni líkur á fjarvistum um skóla.
- Að nemendur hafi tamið sér heilbrigða lífshætti í skólanum sem verður þeim lífsstíll til framtíðar.

Starfsmenn:

Í Snælandsskóla er hugað að heilsu starfsmanna. Mikilvægt er að öllum líði vel á vinnustaðnum. Við viljum þannig bæta aðstöðu starfsmanna, lágmarka streitu og stuðla að betri líðan. Við viljum leggja áherslu á góðan og hollan mat, styðja og hvetja starfsmenn til að huga vel að andlegri og líkamlegri velferð sinni. Stefna okkar er að hvetja og styðja starfsmenn til að stunda heilsusamlegt líf og auka samkennd þeirra á meðal. Einnig að nýta sér þá möguleika sem vinnustaðurinn og stéttarfélagin hafa upp á að bjóða.

Vinnustaðurinn er reyklaus og við styðjum starfsmenn okkar í að hætta tóbaksnotkun.

Markmið:

- Að framkvæma árlega könnun hjá starfsmönnum þannig að hægt sé að leggja mat á almenna líðan þeirra.
- Að bjóða upp á heilsufarsskoðanir.
- Að efla andlega líðan starfsmann með því að bjóða upp á fræðslu þar að lútandi.
- Að hvetja starfsmenn til íþróttaiðkunar.
- Að koma á fót æfingahópum og taka þátt í hinum ýmsu heilsuátökum, t.d. hjólaátak, hlaup o.s.frv.
- Að bjóða reglulega upp á ávexti á vinnustaðnum.
- Leggja áherslu á ábyrgð fólks á eigin heilsu.
- Benda á leiðir til heilsueflingar.
- Auka samkennd og byggja jákvæð tengsl.
- Að efla þekkingu starfsmanna á leiðum til að viðhalda góðri heilsu og til heilsubótar.

Ávinningur heilsustefnu.

- Aukin starfsánægja
- Bætt líkamleg og andleg líðan starfsmanna.
- Að Snælandsskóli verði eftirsóttu vinnustaður og hafi jákvæða ímynd
- Lækkun tíðni atvinnutengdra sjúkdóma.
- Að fjarvistum fækki.

Snælandsskóli er jafnframt Grænánaskóli síðan 2002. Allt hangir þetta saman sem ein heild og gerir gott skólastarf betra. Áhersla verður þá lögð á líðan, nemendur og starfsfólk til að efla jákvæðan skólabrag.

Fastir liðir og atburðir sem tengjast heilsueflingu í Snælandsskóla

Snælandsskóli hefur valið að taka fyrir 1 – 2 atriði af þeim 8 sem Heilsueflandi skóli stendur fyrir á hverju starfsári. Starfshópurinn skipuleggur á hverju ári viðburði bæði fyrir nemendur og starfsfólk út frá viðfangsefnum vetrarins. Einnig hafa margir viðburðir áunnið sér fastan sess í skólastarfinu. Þar má nefna:

- Söng- og dansleikir settir upp árlega í nokkrum árgöngum
- Göngum í skólann
- Lífshlaupið
- Hjólað í vinnuna
- Fótboltamót elstastig og miðstig
- Fótboltamót á milli 7. bekkinga í Kópavogi
- Handboltamót elstastig og miðstigs
- Norræna hlaupið
- Skólahreysti
- Haustdagur –útivera - fjallganga og fl.
- Vordagar útivera – ratleikir og fl.
- Heilsudagur
- Umhverfisdagur, ratleikur
- HH fundir hreyfing og geðrækt fyrir starfsfólk 1x í mánuði
- Gengið gegn einelti með leikskólum hverfisins

Olweus áætlun gegn einelti

Í Snælandsskóla hefur verið unnið eftir áætlun Olweusar gegn einelti frá árinu 2002 og er skólinn einn af fyrstu skólunum til að taka upp áætlun Olweusar gegn einelti. Skólinn styðst við Olweusaráætlun sem Menntamálaráðuneytið hefur gefið út. Við skólann starfar Olweusarteymi.

Skilgreining Olweusar á einelti er þegar einstaklingur verður aftur og aftur fyrir neikvæðu og óþægilegu áreiti eins eða fleiri og á erfitt með að verja sig. Einelti getur verið beint einelti og óbeint einelti. Með beinu einelti er átt við einelti með höggum, spörkum, blótsyrðum, niðurlægjandi og háðslegum athugasemdum. Með óbeinu einelti er átt við að maður verði útilokaður frá félagahópnum, verði fyrir illu umtali eða að aðrir komi í veg fyrir að maður eignist vini. Einnig er rafrænt einelti hluti af óbeinu einelti.

Olweusaráætlunin byggist á ákveðnum meginreglum sem miða að því að bæta það félagslega umhverfi sem er í skólanum og skapa jákvætt skólaumhverfi sem einkennist af:

- Hlýlegum og jákvæðum áhuga og alúð hinna fullorðnu.
- Ákveðnum römmum vegna óviðunandi atferlis.
- Stefnufastri beitingu neikvæðra afleiðinga (refsinga) sem hvorki eru líkamlegar né óvinveittar, brjóti nemandinn gegn þeim reglum sem ákveðnar hafa verið.
- Fullorðnum í skóla (og á heimili) sem virka sem yfirboðarar við vissar aðstæður.

Megininntak Olweusaráætlunarinnar er fræðsla. Allt starfsfólk skólans fær reglulega fræðslu um hvað einelti er og hvernig bregðast skuli við ef upp kemur einelti. Árlega er lögð fyrir könnun á stöðu eineltis í skólanum og eru niðurstöður kynntar fyrir starfsfólki, foreldrum og nemendum. Nemendur frá fræðslu um hvað felst í hugtakinu einelti og afleiðingar þess. Bekkjarfundir eru haldir reglulega þar sem meðal annars er rætt um samskipti og einelti. Bekkjarfundir eru hugsaðir til að styrkja bekkjarbraginn og efla samkennd meðal nemenda. Við leggjum áherslu á að nemendur og foreldrar treysti sér í að leita til starfsmanna skólans ef grunur leikur á að einelti eigi sér stað. Olweusarverkefnið hefur gefið út handbók fyrir foreldra þar sem er að finna upplýsingar um hvað sé einelti og hvernig bregðast skuli við því. Þeir foreldrar sem ekki eiga slíka handbók geta nálgast hana á skrifstofu skólans.

Unicef réttindaskóli

„Markmið Réttindaskóla er að byggja upp lýðræðislegt umhverfi með því að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélagi. Með þetta að markmiði eru grunnforsendur Barnasáttmálans útgangspunktur fyrir allar ákvarðanir í skóla- og frístundastarfi auk þess sem þær endurspeglast í samskiptum barna, ungmenna, kennara frístundaráðgjafa og annarra starfsmanna.“

Mannréttinda- jafnréttis- og lýðræðisteymi skólans heldur utan um stofnun og störf Réttindaráðs og innleiðingu Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Þetta er liður í því að verða Réttindaskóli Unicef. Kennarar og starfsfólk sækja námskeið á vegum Unicef.

Stefna Snælandsskóla

Stefna Kópavogsbæjar

Menntun fyrir alla – tryggja öllum jafnan aðgang að góðri menntun og tækifærum til náms alla ævi.

Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.

Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem ætlað er að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.

Skólastefna Snælandsskóla

Skólastarf í Snælandsskóla einkennist af góðum skólabrag sem grundvallast á gagnkvæmu trausti og virðingu í öllum samskiptum. Áhersla er lögð á að hver og einn þroski hæfileika sína á eigin forsendum. Í Snælandsskóla er unnið að heilbrigðum lífsháttum í sátt við náttúru og umhverfi. Að nýta þau tækifæri sem tækni í skólastarfi Snælandsskóla býður upp á til þess að skapa vettvang fyrir framsækið skapandi skólastarf.

Hlutverk Snælandsskóla

Hlutverk Snælandsskóla er að skapa bestu aðstæður til þess að nemendur og kennarar fái nýtt þá möguleika sem tæknin býður upp á til þess að efla grunnstoðir skólastarfs samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla.

Framtíðarsýn

Skólastarf Snælandsskóla einkennist af skapandi starfsumhverfi og fjölbreyttum kennsluháttum sem byggja á vináttu og virðingu fyrir fólki, náttúru og umhverfi.

Meginmarkmið:

- Að nemendur þroski hæfileika sína á eigin forsendum.
- Að skólastarfið einkennist af skapandi starfsumhverfi og fjölbreyttum kennsluháttum sem byggja á vináttu og virðingu fyrir fólki, náttúru og umhverfi.
- Að nemendur tileinki sér heilbrigð lífsviðhorf og lífsstíl.

Stefna Snælandsskóla um innleiðingu kennsluhátta 21. aldar

Markmið

- Ábyrgð nemenda á eigin námi aukist.
- Nemendur setji sér markmið og áætlanir um nám sitt.
- Nemendur eigi aukið val um verkefni og viðfangsefni í námi sínu.
- Nemendur takist á við raunverkefni sem efli umhverfisvitund og heilbrigðan lífsstíl.
- Nemendur virki sköpunarkraft sinn og vinni í auknum mæli að skapandi verkefnum og nýsköpun..
- Nemendur nýti sér tækni í undirbúningi, vinnslu og skilum á verkefnum.
- Nemendur þrói með sér sterka siðferðisvitund í netheimum.
- Samvinna kennara aukist.

Leiðir

Kennarar

- Kennarar fái tækifæri til að koma með hugmyndir og hafa áhrif á hvernig breytingar verði í skólastarfinu.
- Kennarar eigi samtal og samráð um útfærslur á kennslunni.
- Kennarar skoði og byggji á þeim styrkleikum sem eru fyrir í skólastarfinu.
- Kennarar fái tíma, fræðslu og tækifæri til að skoða hvað vel er gert til að undirbúa breytingar.
- Lagt verði reglulega mat á framvindu og gang breytinganna og brugðist við þar sem þörf er á.

Yngsta stig

- Teymiskennsla í árgöngum. Bekkir verði felldir niður og rætt um árganga og hópa innan þeirra. Kennarar vinni að kennslu árganga í samvinnu.
- Áhersla verði lögð á samþættingu námsgreina og þemavinna, sögurammar og hópverkefni verði reglulegur þáttur í skólastarfinu.
- Notkun spjaldtölva (bekkjarsett) verði markvisst samvinnuð námi og kennslu með áherslu á grunn öpp.
- Snillismiðja verði fastur liður í skólastarfinu.
- Áhersla verði lögð á stafræna borgaravitund í allri vinnu með spjöld og tækni.
- Áhersla verði lögð á að nemendur tileinki sér heilbrigðan lífsstíl og umhverfisvernd.

Miðstig

- Teymiskennsla árganga. Bekkir verði felldir niður og rætt um árganga og hópa innan þeirra. Kennarar vinni saman að kennslu árgangs.
- Áhersla verði lögð á samþættingu námsgreina og þemavinnu, sögurammar og hópverkefni verði reglulegur þáttur í skólastarfinu.
- Notkun spjaldtölva með áherslu á margmiðlun verði markvisst samvinnuð námi og kennslu
- Snillismiðja verði fastur liður í skólastarfinu.
- Áhersla verði lögð á stafræna borgaravitund í allri vinnu með spjöld og tækni.
- Áhersla verði lögð á að nemendur tileinki sér heilbrigðan lífsstíl og umhverfisvernd.
- Námsmat verði fjölbreytt og dregið úr vægi og notkun prófa.

Unglingastig

- Stundaskrár verði endurhugsaðar með samþættingu námsgreina og þemaverkefni í huga þar sem byggt er á samvinnu kennara.
- Teymiskennsla árganga. Bekkir verði felldir niður og rætt um árganga og hópa innan þeirra. Kennarar vinni saman að kennslu árgangs.
- Nemendur geri áætlanir um námsframvindu sína.
- Áhersla á rauntengd verkefni og kennsluhætti þar sem nemendur fá aukin tækifæri til að velja sér leiðir til úrvinnslu verkefna.
- Notkun spjaldtölva verði markvisst samtvinnuð námi og kennslu með áherslu á ábyrga notkun og skilning á samfélagsmiðlum.
- Snillismiðja verði fastur liður í skólastarfinu.
- Vægi verk- og listgreina og val nemenda verði aukið.
- Áhersla verði lögð á stafræna borgaravitund í allri vinnu með spjöld og tækni.
- Áhersla verði lögð á að nemendur tileinki sér heilbrigðan lífsstíl og umhverfisvernd.
- Námsmat verði fjölbreytt og dregið úr vægi og notkun prófa.

Viðmið um árangur

Yngsta stig

- Árgangamiðuð kennsla.
- Samþætting námsgreina og skapandi vinna einkenni skólastarfið.
- Notkun tækni sé markviss og samtvinnuð námi.
- Vel upplýstir nemendur með heilbrigðan lífsstíl og viðhorf til umhverfis síns.

Miðstig

- Árgangamiðuð kennsla.
- Samþætting námsgreina og skapandi vinna einkenni skólastarfið.
- Notkun tækni sé markviss og samtvinnuð námi.
- Fjölbreytt námsmat.
- Vel upplýstir nemendur með heilbrigðan lífsstíl og viðhorf til umhverfis síns.

Unglingastig

- Sveigjanleg stundaskrá og árgangamiðuð kennsla.
- Samþætting námsgreina og skapandi vinna einkenni skólastarfið.
- Markmiða- og áætlunastýrð kennsla með áherslu á raunverkefni og val nemenda á útfærslum.
- Val- og verklegar greinar séu áberandi í skólastarfinu.
- Notkun tækni sé markviss og samtvinnuð námi.
- Fjölbreytt námsmat.
- Vel upplýstir nemendur með heilbrigðan lífsstíl og viðhorf til umhverfis síns.

Kennsluhættir

Stefna og markmið Snælandsskóla kalla á fjölbreytta kennsluhætti. Sérstök áhersla er á að nemendum líði vel í námi og starf sérhvers nemenda miðist við þarfir hans og getu. Þannig stuðlar Snælandsskóli að því að hver nemandi nái sem bestum árangri miðað við eigin forsendur. Kennsla er skipulögð þannig að hún beinist að því að hjálpa nemendum að tileinka sér þekkingu, leikni og jákvætt viðhorf með skapandi viðfangsefnum.

Fjölbreytni í vinnubrögðum og kennsluaðferðum á að þjóna þeim hæfniviðmiðum sem stefnt er að. Val á kennsluaðferðum miðast við það að sjá hverjum nemenda fyrir bestu tækifærum til náms og þroska. Þá taka kennsluhættir Snælandsskóla mið af jafnrétti og jafnræði og lögð er áhersla á að nemendum sé ekki mismunað. Þá er lögð mikil áhersla á umhverfi og sköpun með áherslu á umhverfismennt, snillismiðju og list- og verkgreinar.

Í Snælandsskóla er gert ráð fyrir því að stuðningskennsla fari fram í námsaðstæðum nemenda á almennum kennsluvæðum eins og framarlega er kostur. Lögð er áhersla á samvinnu kennara og teymisvinnu.

Nemendur sem eiga í erfiðleikum í námi eða á öðrum sviðum fá athugun hjá sálfræðingi og/eða sérkennara, atferlisráðgjafa eða kennsluráðgjafa að beiðni umsjónarkennara eða foreldra. Að þeim athugunum loknum er tekin ákvörðun um þá námsaðstoð sem talin er henta best.

Aðstoðin sem veitt er fer eftir aðstæðum hvers nemanda, en sérkennsla getur falið í sér breytingu á námsmarkmiðum, námsefni, námsaðstæðum og/eða kennsluaðferðum miðað við jafnaldra. Aðstoð við sérkennslunemendur fer ýmist fram inni í námshópi eða í smærri hópum eftir því sem best þykir hverju sinni. Sérkennarar og umsjónarkennarar vinna náið saman varðandi úrbætur fyrir nemendur sem njóta sérkennslu. Ávallt er haft samráð við foreldra um sérkennslu.

Grunnþættir menntunar

Sex þættir eru skilgreindir sem grunnþættir í íslenskri menntastefnu. Þessir grunnþættir menntunar ásamt áhersluþáttum grunnskólalaga skulu vera leiðarljós í almennri menntun og starfsháttum í grunnskóla og birtast í inntaki námsgreina og námssviða aðalnámskrár, í hæfni nemenda, námsmati, skólanámskrá og innra mati skólans.

Grunnþættirnir byggjast á því viðhorfi sem kemur fram í löggjöf um skóla, að unnið sé bæði að samfélagslegum markmiðum og markmiðum er varða menntun sérhvers einstaklings. Þeir eru samfélagsmiðaðir þar sem þeim er ætlað að stuðla að auknu jafnrétti og lýðræði og að vinna að því að samfélagið fái vel menntað og heilbrigt fólk, bæði til þátttöku í að breyta samfélaginu til betri vegar og til þeirra starfa sem unnin eru í samtímanum. Grunnþáttunum er ætlað að undirstrika meginatriði í almennri menntun og stuðla að meiri samfellu í öllu skólastarfi. Þegar skólastarf er metið þarf að skoða hvernig grunnþættirnir setja mark sitt á kennslu, leik og nám.

Læsi

Læsi hefur löngum verið tengt við þá kunnáttu og færni sem fólk þarfnast til þess að geta fært hugsun sína í letur (ritað) og skilið prentaðan texta (lesið). Það hefur snúist um eitt kerfi tákna, prentmálið, og þá menningu og þau tjáningarform sem tengdust því. Læsi snýst um samkomulag manna um málnotkun og merkingu orða í málsamfélagi og er því félagslegt í eðli sínu. Læsi krefst skriffæra, efnis til að skrifa á og miðils, t.d. bókar, til að koma ritsmíðinni á framfæri og snýst því að hluta til um tæknimiðla og verkunnáttu. Meginmarkmið læsis er að nemendur séu virkir þátttakendur í að umskapa og umskrifa heiminn með því að skapa eigin merkingu og bregðast á persónulegan og skapandi hátt við því sem þeir lesa með hjálp þeirra miðla og tækni sem völ er á.

Læsi byggir í meginatriðum á eftirfarandi þáttum: (tekið af <http://lesvefurinn.hi.is/lestur>)

Lestækni er færni sem hver einstaklingur þarf að læra og þjálfá og byggir á því að þekkja bókstafina og hljóð þeirra af öryggi til að vera fær um að lesa hratt og fyrirhafnarlaust úr bókstafstáknum ritmálsins.

Lesskilningur er færni sem byggir á orðaforða og málskilningi einstaklingsins. Um er að ræða hæfni til að skilja ólíka texta í mismunandi samhengi, frá mismunandi sjónarhornum, tilgangi og markmiði.

Ritun og stafsetning er færni sem byggir á öllum þáttum tungumálsins. Að grunni til reynir stafsetning mjög á hljóðkerfisþáttinn, einkum færni við að sundurgreina hljóð orðanna til að vera fær um að kortleggja þau með réttum bókstöfum.

Í **Snælandsskóla** er áhersla á að lestrarkennsla fari fram í öllum bekkjum grunnskólans og að hún sé tengd við sem flestar námsgreinar. Í Snælandsskóla eru eftirfarandi þættir hafðir í huga við kennslu læsis:

- námið grundvallist á samskiptum
- kennsla læsis sé markviss
- tíma sé varið í þágu læsis
- aðstoð sé einstaklingsbundin. Nemendur fái aðstoð við að lesa, greina og skilja texta
- umhverfi sé hvetjandi og auki áhuga og sjálfstæði í námi
- lesefni sé fjölpætt
- fræðslu um uppbyggingu texta
- ritþjálfun sé markviss
- samvinnu og hópvinnu um textavinnu
- leiðsagnarmat
- útinám. Nemendur verði læsir á umhverfi sitt
- teymisvinnu kennara
- þróunarstarf og endurmenntun kennara

Sjálfbærni

Hugtakið sjálfbær þróun er skilgreint sem: „Mannleg starfsemi sem fullnægir þörfum samtímans án þess að draga úr möguleikum framtíðarkynslóða til að fullnægja sínum þörfum.“

Sjálfbærni snýst um samspil umhverfis, efnahags, samfélags og velferðar. Sjálfbærni felur í sér virðingu fyrir umhverfinu, ábyrgð, heilbrigði, lýðræðisleg vinnubrögð og réttlæti, ekki bara í nútíma heldur og gagnvart komandi kynslóðum. Kennsla og starfshættir innan skólans skulu fléttast saman við það viðhorf að markmið menntunar sé geta til aðgerða. Í því felst þjálfun í lýðræðislegum vinnubrögðum og því að stuðlað sé að áhuga og vilja til þess að börnin og ungmennin taki þátt í samfélaginu. Gera þarf ráð fyrir virku samstarfi við grenndarsamfélag innan sveitarfélags eða hverfis en slíkt samstarf er einnig einn af lykilþáttum sjálfbærni. Áhersla er lögð á að Snælandsskóli geti þannig tekið þátt í að skapa samábyrgt og sjálfbært samfélag.

Í **Snælandsskóla** er lögð alúð og metnaður við menntun til sjálfbærni. Fyrst og fremst er hugað að því að vinnubrögð innan skólans séu í samræmi við mikilvæga þætti sjálfbærni, þar ríki lýðræði, gagnrýnin hugsun, umræður og þátttaka allra og allt starfsfólk skólans þarf að byggja upp þekkingu og skilning sem nýtist því í starfi. Í Snælandsskóla eru eftirfarandi þættir hafði í huga við kennslu til sjálfbærni:

- hver námsgrein nálgist sjálfbærni á sinn hátt
- nemendur nái tókum á undirþáttunum; efnahagur, samfélag og umhverfi
- nemendur takist á við viðfangsefni sem lúta að samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnahags í þróun samfélags
- umhverfisvitund eflist
- nemendur verði þátttakendur í að skapa samábyrgt samfélag
- nemendur takist á við margvísleg álitamál og ágreiningsefni
- nemendur þjálfist í lýðræðislegum vinnubrögðum
- nemendur læri að þekkja, skilja og virða náttúruna
- nemendur skilji að vellíðan manna og lífsgæði eru samtvinnuð sjálfbærri nýtingu umhverfis
- nemendur þjálfist hæfni til lýðræðis; samlíðan með fólki, gagnrýna hugsun og samskipti.

Heilbrigði og velferð

Heilbrigði byggist á andlegri, líkamlegri og félagslegri vellíðan. Það ræðst af flóknu samspili einstaklings, aðstæðna og umhverfis. Skólastarfið á að efla heilbrigði og stuðla markvisst að velferð og vellíðan.

Í skólum þarf að skapa jákvæðan skólabrag og heilsueflandi umhverfi þar sem markvisst er hlúð að þroska og heilbrigði frá ýmsum hliðum. Helstu þættir heilbrigðis sem leggja þarf áherslu á eru: jákvæð sjálfsmynd, hreyfing, næring, hvíld, andleg vellíðan, góð samskipti, öryggi, hreinlæti, kynheilbrigði og skilningur á eigin tilfinningum og annarra.

Í skólum þarf að skapa börnum og ungmennum aðstæður til heilbrigðra lífshátta. Til að mæta áherslum um heilbrigði mun **Snælandsskóli** vinna að skýrum markmiðum sem styðja jákvæðan skólabrag, bættan námsárangur og vellíðan. Þar gegnir starfsfólk skólans miklu hlutverki sem fyrirmyndir. Einnig þarf að vinna náið með foreldrum, heilsugæslu og aðilum úr nærumhverfinu því að slík samvinna er forsenda þess að góður árangur náist. Í Snælandsskóla er eftirfarandi þættir hafði í huga við kennslu heilbrigðis og velferðar:

- stuðlað sé að góðri heilsu og líðan nemenda og starfsfólks
- skólaumhverfið sé öruggt og hlúi að nemendum
- færni nemenda eflist í samskiptum, uppbyggingu sjálfsmyndar, ákvarðanatöku, markmiðasetningu og streitustjórnun
- nemendur öðlist skilning á þeim áhrifum sem menning, fjölmiðlar og tækni geta haft á heilsu og líðan
- nemendur geti tekið upplýstar og ábyrgar ákvarðanir í tengslum við eigið heilbrigði
- nemendur búi við heilsusamlegt umhverfi, hvort sem horft er til líkamlegra, andlegra eða félagslegra þátta
- lagður sé grunnur að líkamlegri, andlegri og félagslegri velferð til lífstíðar
- stuðlað sé að heilsusamlegu fæðuvali með fræðslu og góðu framboði á fjölbreyttum mat
- unnið sé með foreldrum og nærsamfélaginu
- tryggður sé jafn aðgangur að fjölbreyttu námi
- jarðvegur sé fyrir virkni, samvinnu og þróun
- tryggt sé að skólanámskráin taki mið af þörfum nemenda

Lýðræði og mannréttindi

Í lýðræði taka einstaklingar afstöðu til siðferðilegra álitamála og virkan þátt í mótun samfélagsins. Í lýðræðisríki þurfa borgararnir að búa við mannréttindi og ráða öllum meiriháttar málum sínum sameiginlega. Forsenda lýðræðis er samábyrgð, meðvitund og virkni borgaranna sem gerir þá færa um að taka þátt í að móta samfélag sitt og hafa áhrif nær og fjær. Viðhorf, gildismat og siðferði eru ríkir þættir í lýðræðismenntun jafnframt því sem þau atriði fléttast saman við aðra grunnþætti menntunar. Skólum ber að rækta það viðhorf að samfélagið eigi að vera lýðræðislegt og einstaklingarnir gagnrýnir og með framtíðarsýn.

Lýðræði er mikilvægt á vettvangi skólans. Í fyrsta lagi þurfa skólar að taka mið af því að barna og ungmenna bíður að taka þátt í lýðræðissamfélagi og því er mikilvægt að börn læri um þess háttar samfélög. Í öðru lagi þurfa skólar að taka mið af því í öllum starfsháttum að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Gert er ráð fyrir því að börn og ungmenni læri til lýðræðis með því að læra um lýðræði í lýðræði.

Mikilvægt er að í öllu námi, viðfangsefnum skólastarfsins og aðferðum sé tekið tillit til áhuga nemenda og ábyrgðar þeirra á eigin námi. Lýðræðis- og mannréttindamenntun byggist á gagnrýninni hugsun og ígrundun um grunnildi samfélagsins. Slíkt nám gerir ráð fyrir samstarfi út fyrir veggi skóla engu síður en samstarfi í skólanum.

Snælandsskóli leggur áherslu á að nemendur taki þátt í að skapa samábyrgt og sjálfbært samfélag. Skólum ber að rækta það viðhorf að samfélagið eigi að vera lýðræðislegt og einstaklingarnir gagnrýnir og með framtíðarsýn. Lýðræði er mikilvægt á vettvangi Snælandsskóla. Þá tekur Snælandsskóli mið af því í öllum starfsháttum að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Í Snælandsskóla eru eftirfarandi þættir hafði í huga við kennslu heilbrigðis og velferðar:

- nemendur læri að taka afstöðu til siðferðilegra álitamála og taka virkan þátt í mótun samfélagsins
- nemendur tileinki sér það viðhorf að samfélagið eigi að vera lýðræðislegt og einstaklingarnir gagnrýnir og með framtíðarsýn
- þekkingu nemenda á grundvallarréttindum barna og fullorðinna eflist
- nemendur skilji tilgang þess að sýna umhyggju fyrir fólki, dýrum og umhverfi
- nám nemenda byggist á gagnrýninni hugsun og ígrundun um grunnildi samfélagsins
- samstarf við heimili barna og ungmenna sé virkt sem og við æskulýðs- og íþróttastarf

Sköpun

Nám á sér stað þegar einstaklingur vinnur með áreiti, tengir það fyrri þekkingu og skapar nýja. Þannig er menntun í rauninni sjálfssköpun, leið upplýsts einstaklings til að verða „meira í dag en í gær“. Sköpunarþrá á sér rætur í meðfæddri forvitni, athafnaþrá og stuðlar að frumkvæði einstaklingsins. Sköpunargleði leiðir til námsáhuga þegar börn og ungmenni skynja merkingu viðfangsefnanna og gildi þeirra.

Í sköpun felst að móta viðfangsefni og miðla þeim, búa til, gera eitthvað nýtt eða öðruvísi en viðkomandi kann eða hefur gert áður. Sköpun er að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika. Sköpun er að sjá fyrir það óorðna og framkvæma það. Sköpun byggist á forvitni, áskorun, spennu og leit. Glíman við viðfangsefnið og það að finna lausn getur verið umbun sköpunarinnar í sjálfu sér. Sköpun brýtur hefðbundin mynstur, reglur og kerfi og veitir nýja sýn á fyrirbæri og viðteknar hugmyndir.

Sköpun byggist á gagnrýninni hugsun og aðferðum sem opna sífellt nýja möguleika og því skiptir sköpunarferlið ekki síður máli en afrakstur verksins. Að skapa er að fara út fyrir mengi hins þekktá og þar með auka þekkingu sína og leikni. Þótt sköpun í almennum skilningi sé vissulega nátengd listum og listnámi er sköpun sem grunnþáttur ekki bundin við listgreinar fremur en aðrar námsgreinar og námssvið. Sköpun sem grunnþáttur skal stuðla að ígrundun, persónulegu námi og frumkvæði í skólastarfi.

Í **Snælandsskóla** snýst sköpun um að búa eitthvað til sem er frumlegt; athafnir sem byggjast jöfnum höndum á hugarflugi eða ígrundun og því sem við gerum í verki. Í Snælandsskóla er eftirfarandi þættir hafði í huga við kennslu í sköpun:

- nemendur læri að gefa huganum lausan tauminn
- nemendur öðlist skilning á hugtakinu frumleiki og nýsköpun
- sköpunargleði nemenda sé virkjuð og nemendur fái tækifæri til að tjá sig á fjölbreyttan hátt með margvíslegum miðlum
- nemendur séu tilbúnir til að þróa sig áfram og bæta verkefni sín

- nemendur læri að taka skref til baka og skoða verk sín í margs konar samhengi og beita gagnrýninni hugsun
- nemendur læri í gegnum samræðu og athuganir að mynda sér gagnrýnar og sjálfstæðar skoðanir á sínum eigin verkum, verkum samnemenda sinna og síðast en ekki síst samfélagi sínu
- nemendur þjálfist í að skoða, hlusta, muna og skilja umhverfið og að leyfa því að gerjast innra með sér
- kennarar hafi tækifæri til að efna til umræðu um bækur, uppfinningar, matargerðarlist, leikverk, kvikmyndir og tölvuleiki svo að eitthvað sé nefnt en líka myndlist, tónlist, dans, byggingar, ýmiss konar handverk og margt fleira
- í skólastarfinu sé leitast við að vinna með áhuga, ástríðu og flæði sem og tilfinningar, innsæi og tjáningu

Jafnrétti

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýni og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis. Jafnréttismenntun felur í sér gagnrýna skoðun á viðteknum hugmyndum í samfélaginu og stofnunum þess í því augnamiði að kenna börnum og ungmennum að greina þær aðstæður sem leiða til mismununar sumra og forréttinda annarra.

Í lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla eru skýr ákvæði um að á öllum skólastigum skulu nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. sé lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi. Áherslu ber að leggja á að drengir og stúlkur eigi sem víðtækasta og jafnasta möguleika. Hvergi í skólastarfinu, í inntaki né starfsháttum, ættu að vera hindranir í vegi hvors kynsins. Mikilvægt er að í öllu skólastarfi, jafnt í kennslustundum sem í öllum samskiptum, séu þessi ákvæði jafnréttislaga höfð að leiðarljósi. Jafnframt er mikilvægt að draga fram að ýmsir búa við margþætta mismunun þegar fleiri slíkir þættir tvinnast saman, til dæmis kyn og fötlun, kynhneigð og þjóðerni, aldur og búseta. Í þessu skyni er eðlilegt að nýta sér í skólastarfinu þekkingu sem nýjar fræðigreinar, svo sem kynjafræði, hinseginfræði, fjölmenningarfræði og fötlunarfræði, hafa vakið athygli á.

Undir jafnréttismenntun fellur m.a. nám um kyn og kynhneigð. Með grunnþættinum jafnrétti er einnig lögð áhersla á að fram fari nám um menningu, þjóðerni, tungumál, trúarbrögð og lífsskoðanir.

Í **Snælandsskóla** skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis og jafnrétti er skoðað í sinni víðustu mynd. Það sé byggt á hugsjón um rétt barna og unglunga til velferðar og vellíðunar í skólum þar sem sanngirni og réttlæti öllum til handa eru í hávegum höfð. Þar sé unnið eftir hugmyndafræði sem lýsi því hvernig mismunandi hugmyndir um hvað sé gott, rétt og æskilegt takast á í samfélaginu. Í Snælandsskóla eru eftirfarandi þættir hafði í huga við kennslu jafnréttis:

- allir hafi hlutverki að gegna í skólastarfi, allir taki þátt í að byggja lýðræðissamfélag þar sem jafnréttis, sanngirni og réttlætis er gætt í hvívetna og að öllum líði vel í skólanum
- jafnréttismenntun sé samofin öllu skólastarfinu, bæði því formlega og óformlega
- stöðugt sé verið fylgst með því hvernig jafnréttismálum er háttað innan skólans
- nemendum sé kennt að greina aðstæður sem leiða til mismununar sumra og forréttinda annarra
- nemendur fái tækifæri til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína, lifa ábyrgu og skapandi lífi í frjálsum og víðsýnu samfélagi í anda skilnings, umburðarlyndis og jafnræðis
- virðing einkenni allt skólastarfið jafnt hjá nemendum og starfsfólki
- vera skóli án aðgreiningar þar sem nemendur hafi jafnan aðgang að menntun og að skólastarf mismuni ekki nemendum á grundvelli uppruna, kyns, kynhneigðar, búsetu, stéttar, trúarbragða, heilsufars, fötlunar eða stöðu að öðru leyti

Áhersluþættir grunnskólalaga

Í námi og kennslu ber samkvæmt ákvæði í 24. gr. laga um grunnskóla að hafa áhersluþætti sem eru nánari útfærsla á markmiðsákvæði laganna og grunnþáttum í íslenskri menntun. Þeir eiga það flestir einnig sammerkt að vera ekki bundnir við einstakar námsgreinar eða afmarkaða þætti skólastarfs heldur þurfa þeir að vera almennt leiðarljós í allri menntun í grunnskóla, bæði formlegri og óformlegri og í starfsháttum skóla. **Snælandsskóli** leggur áherslu á eftirfarandi þætti í námi og kennslu og leggur metnað í að útfæra markmiðsákvæði laganna og grunnþætti menntunar í öllu sínu skólastarfi.

Samkvæmt aðalnámskrá er lögð áhersla á eftirfarandi þætti:

- **Sjálfsvitund;** að nemendur öðlist raunsæja og heilbrigða sjálfsmynd. Það felur í sér að nemendur þekki eigin tilfinningar, þekki sínar sterku og veiku hliðar og hafi trú á eigin getu og hæfni til að takast á við fjölbreytileg viðfangsefni daglegs lífs.
- **Siðgæðisvitund eða siðvit;** felur í sér að nemendur efli siðferðisþroska sinn og geti sett sig í spor annarra. Tilfinningar og reynsla nemenda gegna lykilhlutverki í þróun siðferðiskenndar þeirra sem felst í því að þeir tileinki sér hvað telst rétt og rangt, gott og slæmt í breytni fólks.
- **Félagsvitund, borgaravitund;** fela í sér hæfni til að skynja, skilja og bregðast við tilfinningum annarra og hvað í því felst að búa í samfélagi með öðrum. Með borgaravitund er átt við viðhorf og hæfni fólks til að vera virkir þátttakendur í lýðræðislegu samfélagi í samræmi við réttindi sín og skyldur.
- **Félagsfærni;** miðar að því að geta átt jákvæð og árangursrík samskipti við aðra.
- **Líkamlega og andlega velferð;** leggja þarf rækt við að leiðbeina nemendum um að temja sér heilbrigða lífshætti og ábyrga umgengni við líf og umhverfi.
- **Að öðlast færni í að nýta íslensku í námi, leik og starfi;** Leggja ber áherslu á að þjálfar nemendur í íslensku í öllu námi. Þetta gildir jafnt um þá sem eiga íslensku að móðurmáli, þá sem eru af erlendu bergi brotnir og þá sem hafa táknað að móðurmáli. Allir kennarar eru íslenskukennarar.
- **Að efla rökhugsun og gagnrýna hugsun sem og skapandi hugsun og lausnaleit;** Nemendur eiga að þjálfast í að rökræða og rökstyðja mál sitt í ræðu og riti.

- **Að öðlast sem dýpstan skilning á þeim fyrirbærum sem þeir fást við í námi sínu;** Það er m.a. gert með því að leggja áherslu á frjótt, skapandi starf, verklega færni, nýsköpun og frumkvöðlanám þar sem hvatt er til frumkvæðis og sjálfstæðis í vinnubrögðum og hagnýtingu í skólastarfi og daglegu lífi.
- **Að jafnvægi sé á milli bóklegs náms og verklegs;** Bæði hugur og hönd hafa mikilvægu hlutverki að gegna þegar nemandi eflir með sér alhliða þroska. Þess skal gætt að ekki halli á verklegt nám þegar skólastarf er skipulagt. Það er gert með því að list- og verkgreinar og skapandi starf skipi veigamikinn sess í skólastarfinu í öllum árgöngum.
- **Að leikur sé sjálfsprottin leið til náms- og þroska;** Í grunnskóla er mikilvægt að viðhalda þessari aðferð í skólastarfi og þróa hana eftir því sem nemendur eldast.
- **Að gera nemanda kleift að takast á við viðfangsefni daglegs lífs og jafnframt að búa hann undir frekara nám og starf að skyldunámi loknu;** Nemendur þurfa að fá tækifæri til að nýta styrkleika sína og áhuga til menntunar og aukins þroska og tengja námið því sem nemendur þekkja heima hjá sér úr eigin nærsamfélagi og í hinum stóra heimi.
- **Að leggja þurfi áherslu á að nám búi bæði kynin jafnt undir virka þátttöku í samfélaginu, bæði í einkalífi, fjölskyldulífi og atvinnulífi;** Kynjafræði og hugtök hennar eru mikilvægur þáttur í að gera nemendur meðvitaða um stöðu kynjanna í samfélaginu.
- **Að námshæfni sé undirstöðupáttur í öllu skólastarfi og byggist á sjálfsskilningi nemanda og feli í sér að þekkja eigin styrkleika og veikleika og að vera fær um að taka ákvarðanir á þeim grunni;** Námsþæfni felst m.a. í hæfni til að afla þekkingar og leikni eftir margvíslegum leiðum. Nemendur þurfa að ná valdi á þessum leiðum, m.a. með því að ná tökum á tæknimiðlum, öðlast vald á að nýta upplýsinga- og samskiptatækni og kunna að nýta margvíslegar uppsprettur þekkingar með heimildaleit á söfnum og í gagnabönkum af margvíslegu tagi.
- **Nemendur verði búnir undir frekara nám og starf með markvissri náms- og starfsfræðslu, víðtækri kynningu á námi sem er í boði að loknu skyldunámi, kynningu á atvinnulífinu og hvernig nám býr fólk undir fjölpætt störf sem bjóðast í samfélaginu.**

Í aðalnámskrá grunnskóla eru sett fram hæfniviðmið við lok hvers námsstigs í grunnskóla. Í Snælandsskóla hafa þessi hæfniviðmið verið skilgreind fyrir hvern árgang. Útfærslan er í höndum kennara með það að markmiði að skapa samfellu í námi nemenda, viðmið fyrir námsmat og sameiginlega sýn.

Markmið náms í ljósi ákvæða aðalnámskrár

Markmið grunnskóla er samkvæmt lögum tvíþætt. Annars vegar almenn menntun sem stuðlar að alhliða þroska allra nemenda og virkri þátttöku þeirra í lýðræðisþjóðfélagi og hins vegar það hlutverk að búa nemendur undir þátttöku í atvinnulífinu og frekara nám.

Í þessum kafla eru dregnar fram megináherslur um nám og kennslu sem eiga að stuðla að því að hver nemandi nái sem bestum árangri miðað við eigin forsendur. Þessi atriði eiga að vera leiðandi í skólastarfi og vera kennurum og stjórnendum skóla leiðsögn við skipulag náms og kennslu.

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla eru eftirfarandi markmið höfð að leiðarljósi í öllu skólastarfi:

Nám við hæfi hvers og eins

Í Snælandsskóla er lögð áhersla á að nám sé á forsendum hvers og eins nemanda og fari fram í hvetjandi námsumhverfi þar sem hann finnur til öryggis og fær notið hæfileika sinna. Námið taki mið af þroska, persónugerð, hæfileikum, getu og áhugasviði hvers og eins.

Í Snælandsskóla er lögð áhersla á að kennari leggi sig fram um að kynnast hverjum þeim nemanda sem hann kennir, meti stöðu hans í námi og hafi bæði nemanda og foreldra hans með í ráðum um þau markmið sem stefnt skal að hverju sinni. Þá er lögð áhersla á að foreldrar fylgist með námsframvindu barna sinna.

Jöfn tækifæri til náms

Í Snælandsskóla er lögð áhersla á að nemendur njóti réttar til á að stunda nám við sitt hæfi. Tækifærin eiga að vera jöfn óháð atgervi og aðstæðum hvers og eins. Þess er því gætt að tækifærin ráðist ekki af því hvort nemandi er af íslensku bergi brotinn eða af erlendum uppruna. Þau eru óháð því hvort um drengi eða stúlku er að ræða, hvar nemandi býr, hveurrar stéttar hann er, hvaða trúarbrögð hann aðhyllist, hver kynhneigð hans er, hvernig heilsufari hans er háttað eða hvort hann býr við fötlun eða hverjar aðstæður hans eru.

Nám í skóla án aðgreiningar

Í Snælandsskóla er komið til móts við náms- og félagslegar þarfir hvers og eins með manngildi, lýðræði og félagslegt réttlæti að leiðarljósi. Áhersla er lögð á að allir fái jöfn eða jafngild tækifæri til náms og að námið sé á forsendum hvers einstaklings. Skólastarfið einkennist af virðingu fyrir rétti allra nemenda til virkrar þátttöku í námssamfélagi skólans óháð atgervi þeirra og stöðu. Borin er virðing fyrir fjölbreytileika og mismunandi þörfum, hæfileikum og einkennum nemenda og leggja skal áherslu á að útrýma öllum gerðum mismununar og aðgreiningar í skólum.

Nemendahópur í grunnskóla er fjölbreyttur og þarfir hans mismunandi. Sveitarfélög skulu sjá til þess að skólaskyld börn fái sérstakan stuðning í skólastarfi í samræmi við sérþarfir þeirra eins og þær eru metnar. Nemendur með sérþarfir teljast þeir sem eiga erfitt með nám sökum sértækra námsörðugleika, tilfinningalegra eða félagslegra erfiðleika og/eða fötlunar, nemendur með leshömlun, langveikir nemendur, nemendur með þroskaröskun, geðraskanir og aðrir nemendur með heilsutengdar sérþarfir. Bráðgerir nemendur og nemendur, sem búa yfir sérhæfileikum á vissum sviðum, eiga rétt á að fá námstækifæri við sitt hæfi. Þeir eiga að fá tækifæri til að þroska sérhæfileika sína og nýta tímann til hins ýtrasta með því að glíma við fleiri og flóknari markmið og krefjandi nám á eigin forsendum sem er þeim merkingarbært.

Ef foreldrar og sérfræðingar skóla meta aðstæður nemandans þannig að honum sé fyrir bestu að stunda nám í sérskóla geta foreldrar óskað eftir skólavistun í sérskóla tímabundið eða að öllu leyti. Í þessum efnum ráða hagsmunir barnsins.

Nemendur njóti bernsku sinnar

Í Snælandsskóla er lögð áhersla á að nemendur finni til öryggis, fái tækifæri til að þroska og nýta hæfileika sína og njóta bernsku sinnar. Bernsku- og æskuárin eru mikilvægt skeið í ævi hvers einstaklings. Hver skóladagur og hver kennslustund ber í sér þroskamöguleika sem nýta þarf til fulls. Mikilvægt er að halda við eðlislægri forvitni barnsins, hún er ein mikilvægasta forsenda alls náms. Leikurinn er leið ungra barna til að læra á heiminn og læra um heiminn. Miklu skiptir að leiknum sem námsaðferð sé gert hátt undir höfði í grunnskóla og sú áhersla einskorðist ekki við yngstu nemendurna. Í þessum rétti felst einnig að bernsku- og æskuárin hafa tilgang í sjálfu sér en eru ekki eingöngu undirbúningur frekara náms og starfa. Nemendur eiga rétt á því að koma sjónarmiðum sínum á framfæri varðandi námsumhverfi, námstilhögun, fyrirkomulag skólstarfs og aðrar ákvarðanir sem snerta þá. Taka skal tillit til sjónarmiða þeirra eftir föngum. Nemendur eiga að geta komið á framfæri sjónarmiðum sínum í öllu almennu skólstarfi, t.d. með reglulegum umræðum í kennslustundum undir stjórn umsjónarkennara þegar tilefni gefast til. Einnig eiga nemendur að geta komið sjónarmiðum sínum á framfæri í gegnum fulltrúa sína í stjórn nemendafélags og skólaráði.

Hlutverk kennara

Meginhlutverk kennarans er kennslu- og uppeldisfræðilegt starf með nemendum, að vekja og viðhalda áhuga þeirra á námi, veita þeim handleiðslu á sem fjölbreytilegastan hátt og stuðla að góðum starfsanda og vinnufrið meðal nemenda. Þessu hlutverki má einnig lýsa sem forystuhlutverki; að vera leiðtogi í námi nemandans. Þetta felur í sér áherslu á að skapa nemendum frjóar og fjölbreytilegar námsaðstæður. Vönduð kennsla, sem lagar sig að þörfum og stöðu einstakra nemenda í skóla án aðgreiningar, eykur líkur á árangri. Mikilvægt er að kennarar vinni saman að menntun nemenda eftir því sem framast er kostur og að kennsla og uppeldi verði ekki aðgreind allt frá upphafi til loka grunnskóla.

Hver nemandi skal hafa umsjónarkennara. Umsjónarkennarar taka öðrum starfsmönnum fremur ábyrgð á námi nemenda sinna, þroska þeirra, líðan og velferð. Umsjónarkennarar leggja sig fram um að kynnast nemendum sínum sem best, foreldrum þeirra og aðstæðum. Þeir vinna náið með þeim kennurum sem kenna nemendum í þeirra umsjá, safna saman upplýsingum og koma þeim áleiðis innan skóla og til foreldra í þeim tilgangi að gera foreldrum kleift að taka þátt í ákvörðunum sem varða barn þeirra og skólstarfið. Umsjónarkennarar gegna lykilhlutverki í farsælu samstarfi heimila og skóla og eru megintengiliður milli skóla og heimila.

Skólabragur

Nemendur þurfa að tileinka sér í daglegu lífi ýmsa þætti til þess að vera virkir þátttakendur í lýðræðisþjóðfélagi, þ.á.m. samskiptahæfni, virðingu, umburðarlyndi og skilning á uppbyggingu lýðræðislegs þjóðfélags. Nemendur þurfa að læra að umgangast hvern annan og allt starfsfólk skóla á jákvæðan hátt í sátt og samlyndi og taka ábyrgð á eigin framkomu og hegðun og virða skólareglur. Leggja þarf áherslu á námsaga og sjálfsaga nemenda. Til þess að svo megi verða ber starfsfólki skóla í hvívetna að stuðla að góðum starfsanda og gagnkvæmri virðingu allra í skólanum í samstarfi við nemendur, foreldra og starfsfólk. Efla skal félagsfærni nemenda með því að skapa þeim tækifæri til virkrar þátttöku í skólstarfi. Jákvæður

skólabragur er í eðli sínu forvarnarstarf og getur dregið úr neikvæðum samskiptum, s.s. einelti og öðru ofbeldi. Meðal grundvallarréttinda nemenda er að hafa vinnufrið í skólanum þannig að þeir geti náð sem bestum tökum á náminu og að kennslan nýtist þeim sem best. Því þarf að leggja áherslu á að skapa jákvæðan skólabrag í hverjum skóla og góðan vinnuanda í einstökum bekkjardeildum og námshópum.

Samstarf heimila og skóla

Velferð barna og farsæl námsframvinda byggist ekki síst á því að foreldrar styðji við skólagöngu barna sinn og gæti hagsmuna þeirra í hvívetna, eigi gott samstarf við skóla, veiti skólanum viðeigandi upplýsingar og taki þátt í námi barna sinna og foreldrastarfi frá upphafi til loka grunnskóla. Upplýsingagiöf milli heimila og skóla og samráð kennara og foreldra um nám og kennslu er mikilvæg forsenda fyrir árangursríku skólastarfi. Skólar bera ábyrgð á að slíkt samstarf komist á og því sé viðhaldið alla skólagöngu barnsins. Virk hlutdeild og þátttaka foreldra í námi og starfi barna sinna er forsenda þess að foreldrar geti axlað þá ábyrgð sem þeir bera á farsælu uppeldi og menntun barna sinna.

Forvarnir

Grunnskólinn skal vinna markvisst að forvörnum og heilsueflingu þar sem hugað er að andlegri, líkamlegri og félagslegri vellíðan nemenda skólans. Lögð skal áhersla á almennar forvarnir, s.s. vímuefnum og annars konar fíkn, t.d. net- og spilafíkn. Í forvarnaráætlun skal m.a. vera áætlun skólans í fíknivörnum og áfengis- og tóbaksvörnum, áætlun gegn einelti og öðru ofbeldi, áætlun í öryggismálum og slysavörnum og stefna í agastjórnun. Einnig skal koma fram með hvaða hætti skólasamfélagið hyggst bregðast við ef mál koma upp. Kynna skal forvarnaráætlun skólans öllum aðilum skólasamfélagsins, starfsfólki skóla, foreldrum og nemendum og birta í skólanámskrá.

Tengsl skóla og nærsamfélags

Mikilvægt er að skólar byggi upp virk tengsl við nærsamfélag sitt og stuðli þannig að jákvæðum samskiptum og samstarfi við einstaklinga, félagasamtök, fyrirtæki og stofnanir. Þetta er mikilvægt til þess að tengja nám nemenda veruleikanum í nærumhverfi þeirra svo það verði merkingarbærara. Þessi tenging snýr t.d. að umhverfi, menningu, listum, íþróttum, félags- og tómstundastarfi og atvinnulífi. Skólinn er oft hjarta byggðarlags þar sem kynslóðir mætast og má líkja við mannlífstorg borga og mikilvægt að skólar nýti möguleika sem bjóðast til að tengja saman ólíkar kynslóðir í samfélaginu. Það er því mikilvægt að virk og góð tengsl séu milli samfélagsins og skólans þar sem gagnkvæm virðing ríkir gagnvart þörfum og skyldum allra aðila. Í skólanámskrá er gerð grein fyrir því hvernig tengslum skólans við nærsamfélagið er háttað.

Sérfræðipjónusta í grunnskólum

Sérfræðipjónusta sveitarfélaga vegna grunnskóla beinist að því að efla grunnskóla sem faglegar stofnanir sem geti leyst flest þau viðfangsefni sem upp koma í skólastarfi og veita starfsfólki skóla leiðbeiningar og viðeigandi aðstoð við störf sín.

Sérfræðipjónusta tekur annars vegar til stuðnings við starfsemi skóla og starfsfólk þeirra með hagsmuni nemenda að leiðarljósi og hins vegar til stuðnings við nemendur í grunnskólum og

foreldra þeirra. Markmið með sérfræðipjónustu sveitarfélaga er að kennslufræðileg, sálfræðileg, þroskafræðileg og félagsfræðileg þekking nýtist sem best í skólastarfi. Við framkvæmd sérfræðipjónustu skulu sveitarfélög leggja áherslu á forvarnarstarf til að stuðla markvisst að almennri velferð nemenda og til að fyrirbyggja vanda. Snemmtækt mat á stöðu nemenda og ráðgjöf í kjölfarið er mikilvæg til að sem fyrst sé hægt að bregðast við námslegum, félagslegum og sálrænum vanda og skipuleggja kennslu og stuðning, með starfsfólki skóla, þannig að það hæfi hverjum nemanda í skóla án aðgreiningar. Sérfræðipjónustan á að mótast af heildarsýn á aðstæður og hagsmuni nemenda óháð starfsstéttum sérfræðinga og hver veitir þjónustuna. Þannig skal velferð nemandans ávallt höfð að leiðarljósi.

Í lögum um leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla er áhersla á samfellu í skólagöngu nemenda. Því er mikilvægt að við framkvæmd sérfræðipjónustunnar sé lögð áhersla á góða samfellu og heildarsýn sem birtist í markvissri upplýsingamiðlun um hagi nemenda þegar þeir fara á milli skólastiga. Nauðsynlegt er að ekki verði rof í menntun þeirra við tilfærsluna og tillit tekið til ákvæða laga um slíka upplýsingamiðlun milli skólastiga.

Náms- og starfsráðgjöf

Náms- og starfsráðgjöf er lögbundinn hluti af sérfræðipjónustu skóla. Náms- og starfsráðgjöf í grunnskóla felst í því að vinna með nemendum, foreldrum, kennurum, skólastjórnendum og öðrum starfsmönnum skólans að ýmiss konar velferðarstarfi er snýr að námi, líðan og framtíðaráformum nemenda. Náms- og starfsráðgjöf felst í því að liðsinna nemendum við að finna hæfileikum sínum og áhugasviði farveg. Mikilvægt er að nemendur fái aðstoð við að leita lausna ef vandi steðjar að í námi þeirra eða starfi í skólanum. Náms- og starfsráðgjafar geta aðstoðað nemendur við að vinna úr upplýsingum um nám sitt og leiðbeint þeim við áframhaldandi nám og starf. Jafnrétti ber að hafa að leiðarljósi í náms- og starfsfræðslu með því að kynna piltum og stúlkum fjölbreytt námsframboð að loknum grunnskóla og störf af ýmsu tagi. Leitast skal við að kynna báðum kynjum störf sem hingað til hefur verið litið á sem hefðbundin karla- eða kvennastörf. Nauðsynlegt er að kynna fyrir nemendum ný störf og þróun starfa sem fylgja breytingum í nútímasamfélagi.

Námsmat Snælandsskóla

Mat á árangri og framförum barna og ungmenna er reglubundinn þáttur í skólastarfi og órjúfanlegur frá námi og kennslu. Megintilgangur námsmats er að veita leiðbeinandi upplýsingar um námið og hvernig markmiðum þess verður náð. Með námsmati er fylgst með því hvernig tekst að ná almennum hæfniviðmiðum aðalnámskrár, stuðlað að námshvatningu, nemendur örvaðir til framfara og metið hvaða aðstoð þeir þurfa.

Námsmat miðar að því að afla vitneskju um árangur skólastarfsins og hvernig einstaklingum og hópum gengur að ná settum markmiðum. Námsmat á að veita nemendum og foreldrum þeirra, kennurum, viðtökuskólum og skólalýfivöldum upplýsingar um námsgengi sem má hafa að leiðarljósi við skipulagningu náms. Til að geta gegnt þessu margþætta hlutverki þarf námsmat að uppfylla þau skilyrði að vera réttmætt og áreiðanlegt. Tryggja þarf að allt námsmat sé þannig úr garði gert að það meti það sem það á að meta á áreiðanlegan hátt.

Fjölbreyttar matsaðferðir

Hæfniviðmið grunnskóla eru margvísleg og hægt að fara ýmsar leiðir til að ná þeim. Því verða matsaðferðir að vera fjölbreyttar. Þær skulu vera í samræmi við hæfniviðmið, endurspeglar áherslur í kennslu og taka mið af nemendum. Námsmat á að vera áreiðanlegt, óhlutdrægt, heiðarlegt og sanngjarnt. Meta þarf alla þætti námsins, þekkingu, leikni og hæfni með hliðsjón af viðmiðum í aðalnámskrá.

Kennarar þurfa að hjálpa börnum og ungmönnum til raunhæfs sjálfsmats, gera þeim grein fyrir markmiðum náms og hvernig miðar í átt að þeim. Leggja skal áherslu á leiðsagnarmat þar sem nemendur velta reglulega fyrir sér námi sínu með kennurum sínum til að nálgast eigin markmið í náminu og ákveða hvert skuli stefna. Nemendum þarf að vera ljóst hvaða viðmið eru lögð til grundvallar í matinu.

Tilhögun námsmats þarf að vera fjölbreytt og í samræmi við áherslur í skólastarfi og höfða til sem flestra námsþátta. Þannig skal meta munnleg verkefni, verkleg og skrifleg, myndræn, stuttar afmarkaðar æfingar og dýpri athuganir, einstaklingsverkefni og hópverkefni, verkefni sem unnin eru á afmörkuðum tíma og óafmörkuðum og próf af ýmsu tagi. Ferilmöppur þar sem safnað er saman verkefnum og úrlausnum, t.d. með rafrænum hætti, getur hentað vel til að fá yfirsýn yfir það hversu vel nemandinn hefur unnið og gefið vísbendingar um ástundun, virkni, vinnubrögð, framfarir nemenda og félagsfærni. Námsmat þarf að taka tillit til þarfa nemenda og sértækra námsörðugleika þeirra. Skólum ber að gera það sem unnt er til þess að koma til móts við þarfir hlutaðeigandi í þessu efni. Þessir nemendur skulu eiga kost á frávikum frá almennu námsmati, t.d. stjórnumerkt námsefni og próf, lengri próftíma, notkun hjálpargagna, aðstoð og munnlegt námsmat.

Vitnisburðarkerfi

Snælandsskóli vill hafa leiðsagnarmat að leiðarljósi og auk þess leggjum við áherslu á að nemendur séu metnir jafnt og þétt yfir veturinn og þeim og foreldrum birtar niðurstöður í gegnum Mentor reglulega.

Við annarskil í janúar og að vori fá nemendur og foreldrar vitnisburðarblað þar sem metin er hæfni nemenda og einnig frammistöðumat þar sem metin er lykilhæfni. Hvort tveggja er hugsað sem yfirlit og samantekt á vinnu annarinnar en nánara yfirlit á að vera hægt að nálgast með því að skoða verkefni sem hafa verið birt yfir önnina.

Mat á hæfni

Í 3.-10. bekk skal nota matskvarða aðalnámskrár þ.e. A, B+, B, C+, C og D en í 1. og 2. bekk er notaður þriggja lita kvarði (**Hæfni náo** – **Á rétttri leið** – **Hæfni ekki náo**)

Skv. aðalnámskrá er merkingin á bakvið A, B, C og D sé eftirfarandi.

- A = Nemandi hefur mjög góð og örugg tók á námsefninu/hæfniviðmiðum
- B = Nemandi hefur náð tókum á námsefninu/hæfniviðmiðum
- C = Nemandi hefur ná tókum á námsefninu/hæfniviðmiðum að einhverju leyti
- D = Nemandi hefur ekki náð viðeigandi tókum á námsefninu/hæfniviðmiðum

Matsviðmið

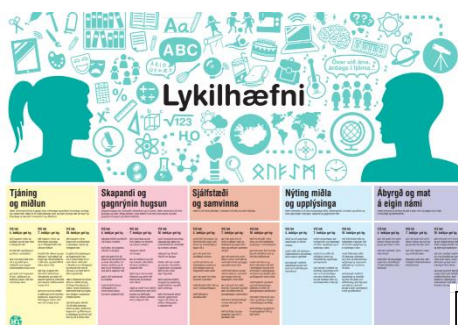
A
Nemandi getur flutt mál sitt mjög skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu. Getur notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram á sjálfstæðan hátt rökstutt mat á viðkomandi efni.

B
Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu, og notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram rökstutt mat á viðkomandi efni.

C
Nemandi getur flutt mál sitt sæmilega skýrt og nokkuð áheyrilega, með áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað og nýtt sér nokkru leyti upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu, og notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram sæmilegt mat á viðkomandi efni.

B og allt yfir það þýðir að nemandi hefur náð nógu góðum tókum á efninu til að halda áfram í þyngra efni. Þetta er í samræmi við kröfur menntaskóla um að nemandi þurfi að vera með B til að komast inn á bók- eða verknámsbrautir (þrep 2). Að sama skapi þýðir C að nemandi þarf að huga að upprifjun eða leggja meira á sig til að bæta stöðu sína. Við inntöku í menntaskóla þurfa þessir nemendur í flestum tilvikum að hefja nám á almennri braut (þrep 1) áður en þeir komast á bók- eða verknámsbraut. Ef nemandi er að fá D og þá sérstaklega ítrekað D eða í mörgum fögum þá þarf að skoða hvort nemandinn þurfi að fá aðlagð námsefni.

Mat á lykilhæfni

Hegðun, samskiptum og vinnusemi á ekki að blanda við hæfni nemenda en engu að síður mikilvægt að koma skilaboðum um mat á þessum þáttum til nemenda og foreldra. Þættir sem við metum eru unnir upp úr lykilhæfni aðalnámskrár.

Við mat á lykilhæfni höfum við þessa „rúbríkku“ til hliðsjónar:

Ef hakað er við með gulu eða rauðu tákni **þá þarf að skrá í**

	✓	○	✗
Vinnubrögð og ábyrgð á eigin námi Frumkvæði Sjálfstæði Vandvirkni Vinnusemi Upplýsingaöflun Meðferð heimilda Skilvísni Skipulag	Gengur vel	Gengur ágætlega	Gengur ekki nógu vel
Samvinna/samskipti Kurteisi Samvinna Tillitssemi Umgengni Virðing	Gengur vel	Gengur ágætlega	Gengur ekki nógu vel

skýringu hvað það er sem nemandi þarf að bæta en ef hakað er við með grænu tákni á ekki að skrá neitt enda gefur það til kynna að allt gangi vel. Sem skýringu með gulu tákni gæti t.d. staðið „þarf að vera sjálfstæðari í vinnubrögðum“ eða „Vinnusemi og skilvísi ábótavant“.

			Sannvænna/samskipti	Vinnubrögð	
Íslenska	Kennari	○	✓	þarf að huga að tillitssemi, trúflar úi frá sér í kennslustundum	
Enska	Kennari	✓	✓		
Danska	Kennari	✓	○	þarf að bæta vinnusemi, nýta kennslustundir betur	
Stærðfræði	Kennari	✓	✓		
Samfélagsfræði	Kennari	✓	✓		
Náttúrufræði	Kennari	✓	○	þarf að vera sjálfstæðari í vinnubrögðum	
Heimilisfræði	Kennari	✓	✓		
Textilmennt	Kennari	○	✗	Gengur ekki nógu vel um vinnusvæði þarf að nýta kennslustundir betur og sýna meira frumkvæði í tengslum við verkefnaval.	
Myndmennt	Kennari	✓	✓		
Smiði	Kennari	✓	✓		
Tónmennt	Kennari	✓	✓		

✓ Gengur vel   ○ Gengur ágætlega   ✗ Gengur ekki nógu vel

Við annarskil í janúar og að vori á meta **hæfni** nemenda og skrá á vitnisburðarblöð og einnig meta **lykilhæfni** (vinnubrögð, samskipti o.fl.) en það er unnið undir frammistöðumati á Mentor.

Eftirfarandi töflur sýna hvað er metið á hverjum tíma og hvaða námsmatskvarði er notaður.

Hæfni metin í janúar													
Bekk	Ísl	Lesfimi	Stæ	Ens	Dan	Samf	Nátt	Íþrótt	Sund	List/verk*	Valgreinar	Frelsi	Karakter
1	þrír litir	v1, v2, v3	þrír litir			þrír litir		þrír litir					
2	þrír litir	v1, v2, v3	þrír litir			þrír litir		þrír litir	þrír litir	þrír litir			
3	A-D	v1, v2, v3	A-D			A-D		A-D	A-D	A-D			
4	A-D	v1, v2, v3	A-D			A-D		A-D	A-D	A-D			
5	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D		A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
6	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
7	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
8	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	
9	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	
10	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	

* List- og verkgreinakennarar meta hópa 1 og 2 í janúar en hópa 3 og 4 í maí. Tónmennt fellur undir list/verk, metur alla bekki.

Ef árgangur er í fimm hópum þá er það í höndum list- og verkgreinakennara að ákveða hvort hópur 3 verður metinn með í janúar eða að vori.

Nemendur fá eina einkunn fyrir sína valbraut. Einkunn samanstendur af námsmati á öllum námskeiðum brautarinnar.

Lykilæfni (vinnubrögð, samskipti, o.fl.) metin í janúar												
Bekk	Ísl	Stæ	Ens	Dan	Samf	Nátt	Íþrótt	Sund	List/verk*	Valgreinar	Frelsi	Karakter
1	v, s	v, s			v, s		v, s		v, s			
2	v, s	v, s			v, s		v, s		v, s			
3	v, s	v, s			v, s		v, s		v, s			
4	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s		v, s			
5	v, s	v, s	v, s		v, s	v, s	v, s		v, s			
6	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s			
7	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s			v, s
8	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s	v, s
9	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s	v, s
10	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s	v, s

* List- og verkgreinakennarar meta hópa 1 og 2 í janúar en hópa 3 og 4 í maí. Tónmennt fellur undir list/verk, metur alla bekki.

Ef árgangur er í fimm hópum þá er það í höndum list- og verkgreinakennara að ákveða hvort hópur 3 verður metinn með í janúar eða að vori.

Hæfni metin í maí														
Bekk	Ísl	Lesfimi	Orðarún	Stæ	Ens	Dan	Samf	Nátt	Íþrótt	Sund	List/verk*	Valgreinar	Frelsi	Karakter
1	þrír litir	v1, v2, v3		þrír litir			þrír litir		þrír litir	þrír litir				
2	þrír litir	v1, v2, v3		þrír litir			þrír litir	þrír litir**	þrír litir	þrír litir	þrír litir			
3	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D			A-D	A-D**	A-D	A-D	A-D			
4	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D			A-D	A-D**	A-D	A-D	A-D			
5	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D		A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
6	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
7	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D			
8	A-D	v1, v2, v3	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	
9	A-D	v1, v2, v3		A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	
10 &	A-D			A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D	A-D#	A-D	L/Ó

* List- og verkgreinakennarar meta hópa 1 og 2 í janúar en hópa 3 og 4 í maí. Tónmennt fellur undir list/verk, metur alla bekki.

Ef árgangur er í fimm hópum þá er það í höndum list- og verkgreinakennara að ákveða hvort hópur 3 verður metinn með í janúar eða að vori.

** Kennarar meta nemendur í náttúrufræði aðeins að vori en hafa þá vinnu og verkefni vetrarins til að meta eftir

Nemendur fá eina einkunn fyrir sína valbraut. Einkunn samanstendur af námsmati á öllum námskeiðum brautarinnar.

& Notum vitnisburðarblað frá Menntamálaráðuneyti. List/verk er aðskilið, metum líka hæfni í upplýsinga- og tæknimennt.

Lykilæfni (vinnubrögð, samskipti, o.fl.) metin í janúar												
Bekk	Ísl	Stæ	Ens	Dan	Samf	Nátt	Íþrótt	Sund	List/verk*	Valgreinar	Frelsi	Karakter
1	v, s	v, s			v, s		v, s		v, s			
2	v, s	v, s			v, s	v, s**	v, s		v, s			
3	v, s	v, s			v, s	v, s**	v, s		v, s			
4	v, s	v, s	v, s		v, s	v, s**	v, s		v, s			
5	v, s	v, s	v, s		v, s	v, s	v, s		v, s			
6	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s			
7	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s			v, s
8	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s	v, s
9	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s	v, s		v, s		v, s	v, s
10 &												

* List- og verkgreinakennarar meta hópa 1 og 2 í janúar en hópa 3 og 4 í maí. Tónmennt fellur undir list/verk, metur alla bekki.

Ef árgangur er í fimm hópum þá er það í höndum list- og verkgreinakennara að ákveða hvort hópur 3 verður metinn með í janúar eða að vori.

** Kennarar meta nemendur í náttúrufræði aðeins að vori en hafa þá vinnu og verkefni vetrarins til að meta eftir

& Notum vitnisburðarblað frá Menntamálaráðuneyti. List/verk er aðskilið, metum líka hæfni í upplýsinga- og tæknimennt.

Samræmd próf

Samræmd könnunarpróf í íslensku og stærðfræði eru lögð fyrir alla nemendur í 4., 7. og 9. bekk. Nemendur í 9. bekk þreyta einnig samræmt könnunarpróf í ensku.

Stöðluð skimunarpróf

- Tove Krogh í 1. bekk
- Lesfimi. Lestrarpróf í öllum árgöngum þrisvar á ári
- Lesskilningspróf –Orðarún í 3. – 8. bekk.
- Grp 14 í 9. bekk.
- Logos. Einstaklings fyrirögn
- Talnalykill. Einstaklings fyrirögn
- Kvíðagreining heilsugæslu. Einstaklings fyrirögn
- Samræmd próf í 4., 7. og 9. bekk

Innra mat á árangri og gæðum

Sjálfsmat er leið til þess að vinna kerfisbundið að gæðum og umbótum í skólastarfi. Sjálfsmat er einnig leið til þess að miðla þekkingu og upplýsingum um skólastarf. Í sjálfsmati skal koma fram stefna og markmið skóla, skilgreining á leiðum til þess að ná þeim, greining á sterkum og veikum hliðum skólastarfs og áætlun um úrbætur. Megintilgangur þess er að gera starfsfólki skóla auðveldara að vinna að framgangi markmiða skólans, meta hvort þeim hafi verið náð, endurskoða þau og stuðla að umbótum. Þetta á jafnt við um markmið og áherslur í lögum, reglugerðum og aðalnámskrá og staðbundin markmið sem skólarnir setja fram í skólanámskrám. Um leið skapar sjálfsmat faglegan grundvöll fyrir umbætur.

Með sjálfsmati fer fram víðtæk gagnaöflun um skólastarfið sem veitir upplýsingar um í hve miklum mæli árangur skólastarfsins er í samræmi við markmið. Sjálfsmat er ekki unnið í eitt skipti fyrir öll heldur þarf stöðugt að vinna að því. Það er langtímamiðað en ekki einangruð aðgerð. Í sjálfsmatsskýrslu skóla þarf að vera ítarleg lýsing og greining á markmiðum og starfi skólans. Jafnframt er mikilvægt að í sjálfsmatsskýrslu skóla komi fram tillögur um úrbætur.

Í gildandi lögum um grunnskóla eru skýr ákvæði um að skólar skuli innleiða sjálfsmat. Samkvæmt lögnum er skólum í sjálfsvald sett hvaða aðferðum þeir beita við sjálfsmat. Í lögnum eru einnig ákvæði um að á fimm ára fresti skuli menntamálaráðuneytið láta fara fram úttekt á þeim sjálfsmatsaðferðum sem skólar nota.

Á hverju ári er lögð fram tímasett áætlun í Starfsáætlun skólans með helstu sameiginlegum verkefnum í sjálfsmati, þar kemur einnig fram hverjir eru ábyrgðaraðilar og þátttakendur. Einnig er sett fram umbótaáætlun til 3ja ára í senn. Skólanefnd Kópavogs hefur samþykkt þátttöku skólanna í Kópavogi í Skólavoginni og einnig Selfie sem eru mælitæki fyrir skólastarf þar sem kannanir eru lagðar fyrir nemendur, foreldra og starfsmenn.

Áætlanir um umbætur og þróunarstarf

Kennsluhættir 21. aldar

Snælandsskóli er framsækinn skóli og státar af mörgum þróunarverkefnum og kennarar eru óragir við að taka þátt í starfsþróunarverkefnum. Á næstu árum munu kennarar skólans hefja sókn í átt að kennsluháttum 21. aldarinnar. Teymiskennsla er innleidd á yngsta stigi. Búið er að opna milli stofa á miðstigi, teymiskennsla hefur aukist, öflugt starf í Snillismiðju, skólinn er í innleiðingarferli fyrir að gerast Réttindaskóli UNICEF, ný útfærsla á valgreinum og list- og verkgreinakennsla á unglingastigi hefur verið aukin. Auk þess ný kennsluform með flæðisstundum á miðstigi, en frelsis- og fagtímum á unglingastigi.

Ný viðfangefni eru alltaf áskorun. Skólastjórnendur og kennarar þurfa sífellt að leita leiða til að þróa skólann áfram. Hlutverk stjórnenda og kennara er að breytast úr því að vera fræðarinn yfir í það að vekja áhuga, efla sjálfstæði, hvetja til frumkvæðis og leita sér þekkingar. En til þess að þetta sé hægt þarf að virkja marga til að koma að nýjum hugmyndum og koma nýrri hugsun í framkvæmd. Þau verkefni sem tekin eru fyrir og skipulögð innan skóla verða að eiga rætur í framtíðarsýn og stefnumiðum skólans. Opinn, samvirkur og sveigjanlegur skóli sem hefur ætíð hagsmuni nemenda að leiðarljósi er skóli nútímans.

Áhersla á teymisvinnu

Undanfarin ár hefur átt sér stað hæg þróun í átt að teymiskennslu. Í unglingadeild er ekki um eiginlega bekk að ræða heldur sameinast kennarar um umsjón með árgangi og skiptingar í hópa eru breytilegar eftir námsgreinum. Svipuð þróun hefur verið að eiga sér stað á miðstigi. Skólaárið 2021 – 2022 verður teymiskennsla innleidd á yngsta stigi.

Kostirnir og markmið með teymiskennslu eru:

- að nýta sérhæfingu hvers og eins kennara betur.
- að nýta gagnkvæman stuðning við agamál.
- að námsmat verður samræmdara.
- að auka samvinnu og fjölbreytni í kennslunni.
- að hægt er að hafa ólíka hópa og mæta mismunandi þörfum nemenda.
- að dreifa ábyrgð og skipulagi kennslu.

Áhersla spjaldtölvuteymis

Áfram mun vera unnið að því nýta spjaldtölvur í námi m.a. í skapandi vinnu og sem enn eitt verkfæri sem hægt er að nýta til að auka fjölbreytileika í kennsluháttum. Snillismiðja skólans hefur verið leiðandi í þess háttar vinnu og mun vera það áfram. Hjá eldri nemendum á mið- og unglingastigi nýta kennarar í auknum mæli námsumsjónakerfið Google classroom þar sem nemendur geta nálgast gögn frá kennurum sem og unnið að og skilað verkefnum með rafrænum hætti. Á yngsta stigi er hafin innleiðing á námsumhverfinu Seesaw.

Réttindaskóli UNICEF

„Markmið Réttindaskóla er að byggja upp lýðræðislegt umhverfi með því að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélagi. Með þetta að markmiði eru grunnforsendur Barnasáttmálans útgangspunktur fyrir allar ákvarðanir í skóla- og frístundastarfi auk þess sem þær endurspeglast í samskiptum barna, ungmenna, kennara frístundaráðgjafa og annarra starfsmanna.“

Mannréttinda- jafnréttis- og lýðræðisteymi skólans heldur utan um stofnun og störf Réttindaráðs og innleiðingu Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Þetta er liður í því að verða Réttindaskóli Unicef. Kennarar og starfsfólk sækja námskeið á vegum Unicef.

Valgreinar á unglíngastigi

Ný útfærsla á valgreinum á unglíngastigi felur í sér þrenns konar valgreinar. Undirbúning fyrir framhaldsskóla og val þar sem markmiðið er að auka ábyrgð nemenda í eigin námi í takt við áherslur aðalnámskrár grunnskóla sem og almennt nemendalýðræði með því að velja sér viðfangsefni eftir áhugasviði. Ennfremur gefst nemendum tækifæri um að velja á milli hreyfingar, núvitundar og fjarnámsverkefna. Jafnframt hefur hlutur list- og verkgreina á unglíngastigi verið aukinn.

Starfsþróunaráætlun 2021 – 2025

Breytingar geta orðið á þessari áætlun því vissulega geta komið þættir inn á næsta skólaári sem verða til þess að endurskoða þarf áherslur. Hér eru fyrst og fremst tilgreindir þættir sem áhersla er lögð á árlega.

Þáttur	Hverjir	Hvenær	Afrakstur	Ábyrgð
Starfsþróun á vegum Kópavogsbæjar	Kennarar í Kópavogi	ágúst 2020		Menntasvið
Spjaldölvur	Nýir kennarar við skólann.	Skipulagsdagur í ágúst	Þekking á því námsumhverfi sem skólinn notar	Spjaldtölvuteymi
	Utís ráðstefna á neti	Annað hvert ár	Nýir kennsluhættir	Allir kennarar
	Rágjöf og aðstoð vegna verkefna	Eftir samkomulagi	Snillismiðja og o.fl.	Spjaldtölvuteymi
Starfsþróun almennra starfsmanna skóla á vegum Menntasviðs	Starfsmenn í Frístund, stuðningsfulltrúar og skólaliðar	3. – 6. ágúst	Skyndihjálp Vinnuvernd Einstök börn Spjaldtölvufræðsla Leikjafræðsla	Menntasvið
Sérfræðiteymi	Kennarar og stuðningsfulltrúar	Kennarafundir	Kynning á starfi og	Kennarar í

skólans			markmiðum hópastarfs	stýrihópum
Réttindaskóli Unicef	Allir starfsmenn	14. okt.	Námskeið á vegum Unicef	Unicef
Heilsueflandi skóli	Allir kennarar og nemendur	Heilsudagur og heilsueflandi verkefni		Heilsuteymi
	Allir starfsmenn	Hugleiðsla	Vikulegir tímar	Sigríður Steinunn
	Allir starfsmenn	HH fundir	Geðrækt og hreyfing	Stýrihópur um heilsueflandi skóla
Olweus	Allir starfsmenn	Olweusar- fundir	Upprifjun og fræðsla	Stýrihópur um Olweus
	Allir starfsmenn	Sept	Fræðsla um Olweus og bekkjarfundi	Olweusarteymi og Háskólinn á Akureyri
	Kennarar í stýrihópi	vikulega	Samstarfsfundir	
Öryggisnefnd	Fulltrúar í öryggisnefnd sæki öryggisnámskeið Vinnueftirlitsins	hver fulltrúi sæki námskeið		Vinnueftirlitið

Önnur starfsþróun

Reynt er að koma til móts við óskir kennara um að sækja námskeið eða ráðstefnur um efni sem snertir ekki beint aðaláherslur skólans en felur í sér t.d. faglega símenntun hvers og eins í sínu fagi.

Annað starfsfólk en kennarar munu einnig verða hvatt til þess að fara á sérstök námskeið og ráðstefnur þegar tilefni verður til svo sem námsráðgjafi, stuðningsfulltrúar og starfsmenn frístundar, vegna sértækra úrræða einstakra nemenda, en erfitt er að gera áætlun um slíkt fyrirfram. Þeir starfsmenn sem stunda önnur störf svo sem matráðar, húsvörður og skólalíðar verða hvattir til að nýta sér námskeið sem gefast á þeirra vettvangi en stuðningur skólans við þá felst fyrst og fremst í því að gefa þeim kost á að fara á námskeið á vinnutíma.

Umbótaáætlun 2018 – 2021

Áætlunin tekur mið af niðurstöðum ytra mats Menntamálastofnunar sem framkvæmt var á vordögum 2018 í skólanum og niðurstöðum úr skýrslum stýrihópa skólans fyrir skólaárið 2017 – 2018. Umbótaáætlun er sett fram til þriggja skólaára í senn.

Helstu árherslupættir:

Á skólaárinu 2021 – 2022 koma inn kennslutímar á unglíngastigi sem kallast fagvinna en þá eiga nemendur val um hvaða námsgrein þeir vinna en geta leitað til kennara um aðstoð.

Markmið þessara tíma er að ýta undir sjálfstæði nemenda og gefa þeim tækifæri til að hafa eitthvað um nám sitt að segja. Í frelsistímum á unglingastigi er lagt upp með sjálfsvalin verkefni eftir áhugasviði og samvinnu nemenda. Á miðstigi koma inn kennslustundir sem kallast flæði þar sem áhersla er á skapandi starf, þemavinnu og forvarnir. Á yngsta stigi eru stigin fleiri skref í átt að aukinni teymiskennslu. Áfram er unnið að þróun Snillismiðju skólans. Markmið þessara breytinga er aukin áhersla á kennsluhætti þar sem reynir á gagnrýna hugsun, þátttöku og samstarf. Auk þess sem fjölbreytni í skilum og námsaðlögun verði skýrari.

Framkvæmdaáætlun fyrir umbótaáætlun 2021 - 2025

	2021- 2022	2022 - 2023	2024 - 2025
ágúst / sept	<p>Unnið að umbótaáætlun vetrar. Unnið að áætlun um úrbætur út frá niðurstöðum foreldrakönnunar Skólapúlsins, Selfie og niðurstöðum Ytra mats sem framkvæmt var á vordögum 2018.</p> <p>Unnið að innleiðingu kennsluhátta 21. aldar.</p> <p>Starfsáætlun lögð fram.</p> <p>Ný starfsþróunaráætlun tekur gildi.</p> <p>Olweusarfundur.</p> <p>Eineltisáætlun kynnt fyrir nýjum starfsmönnum.</p> <p>Teymi hefja störf.</p> <p>Kennsluáætlunum skilað og settar á heimasíðu.</p> <p>Hæfniviðmið kynnt á heimasíðu.</p>	<p>Unnið að umbótaáætlun vetrar. Unnið að áætlun um úrbætur út frá niðurstöðum starfsmannakönnunar Skólapúlsins.</p> <p>Starfsáætlun lögð fram.</p> <p>Ný starfsþróunaráætlun tekur gildi.</p> <p>Olweusarfundur.</p> <p>Eineltisáætlun kynnt fyrir nýjum starfsmönnum.</p> <p>Teymi hefja störf.</p> <p>Unnið að innleiðingu kennsluhátta 21. aldar.</p> <p>Kennsluáætlunum skilað og settar á heimasíðu.</p> <p>Fundur í skólaráði.</p> <p>Skólapúls nemendakönnun.</p>	<p>Unnið að umbótaáætlun vetrar. Unnið að áætlun um úrbætur út frá niðurstöðum foreldrakönnunar Skólapúlsins.</p> <p>Starfsáætlun lögð fram.</p> <p>Ný starfsþróunaráætlun tekur gildi.</p> <p>Olweusarfundur.</p> <p>Eineltisáætlun kynnt fyrir nýjum starfsmönnum.</p> <p>Teymi hefja störf.</p> <p>Unnið að innleiðingu kennsluhátta 21. aldar.</p> <p>Kennsluáætlunum skilað og settar á heimasíðu.</p> <p>Fundur í skólaráði.</p> <p>Skólapúls nemendakönnun.</p> <p>Samskiptaáætlun kynnt</p>

	<p>Samskiptaáætlun kynnt foreldrum.</p> <p>Skólareglur endurskoðaðar með kennurum og nemendum og ný viðmið um ófullnægjandi skólasókn kynnt.</p> <p>Fundur í skólaráði.</p> <p>Skólapúls nemendakönnun.</p> <p>Skólakynning fyrir hvern árgang fyrir sig á skólasetningardegi..</p>	<p>Samskiptaáætlun kynnt foreldrum.</p> <p>Farið yfir skólareglur með nemendum og viðmið um ófullnægjandi skólasókn kynnt.</p> <p>Skólakynningar fyrir hvern árgang fyrir sig á skólasetningardegi.</p>	<p>foreldrum.</p> <p>Farið yfir skólareglur með nemendum og viðmið um ófullnægjandi skólasókn kynnt.</p> <p>Skólakynningar fyrir hvern árgang fyrir sig á skólasetningardegi.</p>
okt.	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Samráðsfundir leikskóla og kennara í 1. bekk.</p> <p>Starfsmannasamtöl almennra starfsmanna</p>	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Olweusarfundur.</p> <p>Samráðsfundur leikskóla og kennara í 1. bekk.</p> <p>Starfsmannasamtöl almennra starfsmanna</p>	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Olweusarfundur</p> <p>Samráðsfundur leikskóla og kennara í 1. bekk.</p> <p>Starfsmannasamtöl almennra starfsmanna</p>
nóv.	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Nem. könnun í Olweus</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p>	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Nem. könnun í Olweus</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p>	<p>Fundur í skólaráði</p> <p>Nem. könnun í Olweus</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p>
des.	<p>Fundur í skólaráði</p>	<p>Fundur í skólaráði</p>	<p>Fundur í skólaráði</p>
jan.	<p>Opinn fundur skólaráðs</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p> <p>Skil á kennsluáætlunum</p>	<p>Opinn fundur skólaráðs</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p> <p>Skil á kennsluáætlunum</p>	<p>Opinn fundur skólaráðs</p> <p>Nem. könnun í skólapúlsinum</p> <p>Skil á kennsluáætlunum</p>
feb.	<p>Fundur í skólaráði</p>	<p>Fundur í skólaráði</p>	<p>Fundur í skólaráði</p>

	Óskalistar vegna kennslu næsta vetrar Foreldrakönnun í Skólapúlsinum	Óskalistar vegna kennslu næsta vetrar Starfsmannakönnun í Skólapúlsinum	Óskalistar vegna kennslu næsta vetrar Foreldrakönnun í Skólapúlsinum
mars	Fundur í skólaráði Skólapúls nemendakönnun	Fundur í skólaráði Skólapúls nemendakönnun	Fundur í skólaráði Skólapúls nemendakönnun
apríl	Fundur í skólaráði Starfsmannasamtöl kennara	Fundur í skólaráði Starfsmannasamtöl kennara	Fundur í skólaráði Starfsmannasamtöl kennara
maí	Fundur í skólaráði Niðurstöður foreldrakönnunar Unnið að umbótum fyrir næsta skólaár	Fundur í skólaráði Niðurstöður starfsmannakönnunar Unnið að umbótum fyrir næsta skólaár	Fundur í skólaráði Niðurstöður foreldrakönnunar Unnið að umbótum fyrir næsta skólaár
júní	Vinnuteymi skila skýrslum og gera upp veturinn Fundur í skólaráði	Vinnuteymi skila skýrslum og gera upp veturinn Fundur í skólaráði	Vinnuteymi skila skýrslum og gera upp veturinn Fundur í skólaráði

Viðmið um samskipti heimila og skóla

Gildi og stefna Snælandsskóla leggja áherslu á góðan skólabrag og góð samskipti heimila og skóla. Góður skólabragur í Snælandsskóla einkennist af góðum samskiptum, virðingu fyrir sérstöðu og sérkennum hvers einstaklings og kurteisi í framkomu við alla. Innan skólans þarf að ríkja góður skilningur manna á milli, gagnkvæm virðing og traust. Traust verður til þegar menn standa við orð sín, hlusta á það sem fólk hefur að segja og gerir eitthvað með það. Samskipti nemenda og starfsmanna skulu einkennast af virðingu. Nemendur og kennarar eiga að koma vel fram og sýna ábyrga hegðun.

Mikilvægt er að allir aðilar skólasamfélagsins hrósi og haldi á lofti því sem vel er gert. Ef foreldrar hrósa skólanum, einstökum verkefnum eða slíku og skólinn hrósar nemendum og foreldrum fyrir ástundun og stuðning beinast sjónir manna að því sem vel er gert sem eykur ánægju allra í skólastarfinu. Skólinn leggur sig fram um að tryggja gott upplýsingaflæði til

foreldra frá skólanum. Skólinn þarf að gæta trúnaðar í viðkvæmum málum og þurfa foreldrar að sýna því skilning.

Hlutverk skólastjórnenda í samskiptum við heimilin

Skólastjórnendur leitast við að tryggja opið upplýsingaflæði og að upplýsa foreldra um skólastarfið með gerð Starfsáætlunar og fréttabréfum bæði reglulega og þegar sérstök ástæða kallar á það. Umsjónarkennarar standa fyrir kynningum á námi og námsefni í skólabyrjun. Skólinn heldur úti heimasíðu og einnig Facebook síðu þar sem birtar eru fréttir úr skólastarfinu. Skólastjórnendur eru til taks fyrir foreldra til að ræða þeirra börn og skólagöngu þeirra að ósk foreldra eða boða foreldra til fundar ef ástæða er til.

Hlutverk skólaráðs

Skólastjóri veitir Skólaráði skólans forstöðu og boðar mánaðarlega til fundar með því. Í skólaráði sitja fulltrúar kennara, foreldra og nemenda auk fulltrúa almennra starfsmanna og grenndarsamfélags. Skólaráð er samráðsvettvangur skólastjóra og skólasamfélags um skólahaldið. Það tekur þátt í stefnumörkun skólans og mótun sérkenna hans. Skólaráð fjallar um skólanámskrá skólans, árlega starfsáætlun, rekstraráætlun og aðrar áætlanir um skólastarfið. Skólaráð hefur til umsagnar allar meiriháttar breytingar í skólastarfinu áður en endanleg ákvörðun er tekin og fylgist með öryggi, aðbúnaði og almennri velferð nemenda.

Hlutverk umsjónarkennara gagnvart heimilum

Umsjónarkennarar hafa umsjón með sínum nemendahópum og fylgjast með námsframvindu, velferð og líðan sinna nemenda. Umsjónarkennarar gegna lykilhlutverkum í samskiptum sem snerta einstaka nemendur og annað sem snýr að starfi hvers hóps. Samskipti umsjónarkennara og foreldra eru á foreldrafundum tvisvar á vetri en einnig með fundum, síma- og tölvusamskiptum þegar þurfa þykir. Umsjónarkennarar taka einnig þátt í bekkjarkvöldum sé þess óskað, sem bekkjarfulltrúar skipuleggja tvisvar á vetri utan skólatíma. Umsjónarkennarar senda upplýsingar um starfið í bekkjunum til foreldra með tölvu pósti bæði reglulega við hver vikulok og einnig þegar ástæða þykir til vegna einstakra nemenda eða atburða. Upplýsingar um heimanám, námsmat og tölvupóstur er sendur í gegnum Mentor sem er upplýsingakerfi skólans.

Hlutverk foreldra gagnvart skólanum

Mikilvægt er að foreldrar fylgist með námi barna sinna og sýni því stuðning. Þeir sýni áhuga á námi barna sinna og tali jákvætt um skólann og mikilvægi náms. Foreldrar bera ábyrgð á börnum sínum, hegðun þeirra, heimanámi og á að setja þeim almennar reglur og mörk. Foreldrar þurfa að vera reiðubúnir til aðstoðar þegar erfiðleikar koma upp í samskiptum barnanna í skólanum. Þeir þurfa að gæta þess að upplýsa kennara um allar breytingar á aðstæðum nemenda sem geta haft áhrif á líðan þeirra í skólanum.

Foreldrar/forráðamenn mæta tvisvar á ári í viðtöl hjá umsjónarkennara og á kynningar á skólastarfinu að hausti auk bekkjarkvölda, sýninga og annars samstarfs sem bekkjarfulltrúar standa fyrir. Foreldrar geta auk þess haft samband við kennara með tölvupósti og /eða símleiðis. Þeir foreldrar/forráðamenn sem sjá sér það fært eru ætíð velkomnir til að taka þátt í ferðum og uppbrotsdögum í skólastarfinu í samvinnu við umsjónarkennara. Við sérstakar

aðstæður kemur fyrir að skólinn óskar eftir þátttöku einstakra foreldra til að fylgja börnum sínum svo þau fái notið sín í skólastarfinu.

Foreldrar eiga fulltrúa í skólaráði, sjá um skipulag foreldrafélagsins og val bekkjarfulltrúa. Foreldrar eiga einnig fulltrúa í innramatshópi skólans.

Hlutverk foreldrafélags

Stjórn foreldrafélags skólans er kosin og stýrt af foreldrum. Hlutverk foreldrafélagsins er að vera skólastarfinu til stuðnings, stuðla að velferð nemenda og efla tengsl heimila og skóla.

Foreldrar kjósa einnig fulltrúa sína í skólaráði. Bekkjarfulltrúar eru bakland foreldrafélagsins og starfa í samstarfi við það. Virkt foreldrafélag gefur foreldrum kost á margvíslegum tækifærum til að stuðla að og viðhalda góðum skólabrag og kynnast öðrum foreldrum, nemendum og starfsfólki skólans. Það er vettvangur til að ræða saman um skólagöngu barnanna og hvað eina sem varðar uppeldi og menntun.

Hlutverk bekkjarfulltrúa

Bekkjarfulltrúar eru almennt tveir í hverjum bekk eða fjórir í árgangi og eru valdir á skólakynningum að hausti. Foreldrafulltrúar hvers árgangs funda að hausti með umsjónarkennurunum og sammælast um aðkomu og stuðning foreldra við bekkjarstarfið. Bekkjarfulltrúar skipuleggja og standa fyrir bekkjarkvöldum og samstarfi foreldra innan hvers bekkjar eða sameiginlega innan árgangs. Bekkjarfulltrúar í samráði við aðra foreldra, taka ákvörðun um og annast skipulagningu stærri ferða sem kostaðar eru af foreldrum svo sem útskriftarferðar nemenda í 10. bekk.

Bekkjarfulltrúar eru kennurum til aðstoðar við að hvetja foreldra til þátttöku í skólastarfinu en þeir eru ekki milliliðir á milli foreldra og kennara í erfiðum eða viðkvæmum málum.

Upplýsingamiðlun

Upplýsingar um skólastarf Snælandsskóla eru birtar á heimasíðu skólans www.snaelandsskoli.is. Þar eru reglulega sagðar fréttir af skólastarfinu. Á heimasíðunni er einnig að finna starfsáætlun skólans sem gefin er út árlega og samþykkt er af Menntaráði Kópavogsbæjar. Þar birtast einnig fundargerðir skólaráðs og foreldrafélags skólans.

Mentor er formlegt skráningar- og upplýsingakerfi skólans og ber öllum kennurum að vista upplýsingar þar. Kennarar skrá viðveru nemenda, heimavinnu, gera kennsluáætlanir, annast námsmat og færa inn einkunnir. Auk þess senda þeir vikulega upplýsingar til foreldra um skólastarfið.

Öllum kennurum ber að skrá í dagbók Mentor uppákomur og/eða einstök tilvik sem þeir hafa afskipti af varðandi nemendur og geta síðar haft áhrif á gang mála í skólagöngu viðkomandi nemenda.

Skólastjórnendur senda bréf til forráðamanna með upplýsingum um skólastarfið eftir þörfum.

Samstarf við leik- og framhaldsskóla

Snælandsskóli leggur áherslu á góð samskipti við leik- og framhaldsskóla. Móttöku- og tilfærsluáætlun Snælandsskóla er eftirfarandi:

Samstarf við leikskóla

Markmið heimsókna og samstarfs við leikskólana í hverfinu er:

- að kynna leikskólanemendum grunnskólann og auðvelda þeim aðlögun að breytingum sem verða við skólaskiptin
- að samræma notkun hugtaka í kennslu nemenda í leikskóla og grunnskóla
- að kynna grunnskólann fyrir foreldrum leikskólabarnanna

Skólaheimsókn á haustönn

Skólahópur leikskólanna kemur í heimsókn í skólann. Deildarstjóri yngsta stigs tekur á móti hópnum og sýnir honum skólann.

Leikskólaheimsókn á vorönn

Skólahópur leikskólanna kemur í heimsókn í febrúar. Nemendur í 1. bekk fara í heimsókn í gamla leikskólann sinn með bók í farteskinu til að gefa skólahópnum. Bókin hefur að geyma verkefni nemenda um það sem gert er í skólanum. Leikskólakennarar geta síðan unnið með efni bókarinnar í vinnu með elstu börnunum.

Sameiginleg skemmtun að vori

Skólahópnum boðið í heimsókn í skólann. Mismunandi er frá ári til árs hvað boðið er upp á. Reynt að nýta nemendasýningar hverju sinni.

Bréf sent heim í apríl/maí

Bréf er sent heim til 5 ára nemenda um væntanlega skólaheimsókn í maí. Aðeins þau börn sem hafa verið innrituð í Snælandsskóla fá þetta bréf.

Skólaheimsókn í maí, Vorskóli

Væntanlegir nemendur í 1. bekk Snælandsskóla koma á boðuðum tíma í heimsókn í skólann. Þeir fara inn í 1. bekk og dvelja þar í um tvær kennslustundir. Á meðan fer fram kynning fyrir foreldra á stoðþjónustu skólans.

Samstarf við framhaldsskóla

Í Snælandsskóla er reynt eftir megni að kynna 10. bekkjum þær námsleiðir sem til boða standa að loknum grunnskóla. Námsráðgjafi tekur einstaklingsviðtöl við alla nemendur og skipuleggur kynningar í samráði við deildarstjóra unglingsstigs.

Árlega hefur MK boðið öllum 10. bekkjum til kynningar upp í menntaskóla, þar sem farið er yfir starfsemi og brautir skólans svo og inntökuskilyrði. Námsráðgjafi er í reglulegu sambandi við námsráðgjafa annarra framhaldsskóla til að geta sem best upplýst nemendur Snælandsskóla um allt er þá fýsir að vita um starfsemi þeirra.

Á hverju ári stunda nokkrir nemendur fjarnám í tungumálum við VÍ sem hluta af vali sínu við skólann.

Móttöku og tilfærsluáætlun

Móttaka nýnema – brottflutningur nema úr skóla – skipti milli bekkja innan skóla

Þegar nýir nemendur koma í skólann að hausti eru þeir skráðir í þjónustugátt Kópavogsbæjar. Ef um nemendur er að ræða sem koma ekki úr skólahverfinu þurfa foreldrar að óska eftir skólavist fyrir barnið sitt. Skólastjóri getur synjað slíkri beiðni ef ekki er pláss fyrir fleiri nemendur í viðkomandi árgangi.

Upplýsingar um komu nýnema til annarra starfsmanna skólans eiga að berast með pósti frá ritara. Auk þess má geta þeirra í Vikutíðindum/ á upplýsingatöflu og umsjónarkennari lætur öðrum kennurum í té þær upplýsingar sem hann hefur um nemandann.

Þegar nemandi fer úr Snælandsskóla á skólaárinu ber foreldrum að tilkynna slíkt til ritara skólans og umsjónarkennara nemandans. Ritari sendir upplýsingar til starfsmanna auk þess sem það er tilkynnt í Vikutíðindum/á upplýsingatöflu.

Móttaka nýrra nemenda í upphafi skólaárs

Í Snælandsskóla er öllum nýjum nemendum vel tekið. Þegar nýr nemandi er skráður í skólann býðst honum og foreldrum hans að koma í heimsókn í skólann ef þeir óska þess.

Deildarstjórar taka á móti þeim og kynna skólastarfið og sýna þeim aðstöðuna. Námsráðgjafi hittir alla nýja nemendur á fyrstu vikum skólastarfsins. Umsjónarkennari hefur samband heim innan fyrstu fjögurra vikna til að heyra hvernig barninu vegnar í skólanum.

Að taka við nemanda á miðjum vetri

Þegar nemandi byrjar í skólanum á miðjum vetri þarf að huga að nokkrum atriðum. Foreldrar innrita nemandann hjá ritara skólans sem kemur upplýsingum til allra starfsmanna skólans. Þegar bekkjarskipun hefur verið ákveðin boðar umsjónarkennari nemandann til fundar með forráðamönnum utan kennslutíma. Námsráðgjafi hittir alla nýja nemendur á fyrstu vikum skólastarfsins. Umsjónarkennari hefur samband heim innan fyrstu fjögurra vikna til að heyra hvernig barninu vegnar í skólanum.

Umsjónarkennari þarf að:

- afla upplýsinga frá foreldrum um nemandann almennt, námsgengi (m.a. athuganir og greiningar) félagslega stöðu, skólagöngu hingað til, heilsufar, tengsl við aðra nemendur í skólanum o.s.frv. Ef eitthvað er athugavert við heilsu nemandans skal umsjónarkennari foreldrum á að hafa samband við skólahjúkrunarfræðing. Umsjónarkennari fylgist með því að þær upplýsingar komist til skila.
- gefa foreldrum kost á að koma í skólann ásamt nemandanum til að hitta sig og skoða skólahúsnæði.
- afhenda foreldrum og nemanda stundatöflu og benda þeim á hvar frekari upplýsingar er að finna (t.d. á heimasíðu skólans og Mentor.)
- gera foreldrum grein fyrir skólastefnu og vinnuvenjum í skólanum.
- veita upplýsingar um almenn atriði eins og viðtalstíma, nestismál, klæðnað í íþróttum, tilkynningar um forföll, beiðnir um leyfi o.s.frv.
- fara yfir skólareglur með foreldrum og nemanda.

- skipa nemandanum í viðeigandi hóp í sérgreinum.
- segja bekkjarfélögum frá komu nýs nemanda og virkja þá til að leiðbeina honum og auðvelda aðlögun í skólanum.
- sjá um í samráði við húsvörð að húsgögn séu til staðar fyrir nemandann.
- láta bekkjarfulltrúa fá upplýsingar um að nýir samstarfsforeldrar hafi bæst í hópinn.

Móttaka nemenda af erlendum uppruna

Móttökuáætlun fyrir nemendur með annað móðurmál en íslensku hefur verið gefin út fyrir leik- og grunnskóla í Kópavogi. Snælandsskóli vinnur samkvæmt þeirri áætlun. Þegar sótt eru um skólavist fyrir nemendur af erlendum uppruna sem nýlega hafa flutt til landsins er mikilvægt að ritari skrái niður nafn, fæðingardag, þjóðerni, tungumál og símanúmer foreldra. Deildarstjóri sérúrræða boðar foreldra til fundar með móttökuteymi skólans. Í móttökuteymi eru deildarstjóri sérúrræða, umsjónarkennari, hjúkrunarfræðingur, sérkennari og deildastjóri viðkomandi stigs. Gæta þarf þess að tryggja túlk áður en fundað er. Nemendur sem ekki hafa íslenska kennitölu er heimilt að hefja skólagöngu við skólann en áhersla lögð á að umsóknarferli um dvalarleyfi hjá Útlendingastofnun sér komið af stað. Námsráðgjafi hittir alla nýja nemendur á fyrstu vikum skólastarfsins. Umsjónarkennari hefur samband heim innan fyrstu fjögurra vikna til að heyra hvernig barninu vegnar í skólanum.

Gátlisti vegna móttöku nemenda af erlendum uppruna:

- afla upplýsinga frá foreldrum um nemandann almennt, námsgengi (m.a. athuganir og greiningar) félagslega stöðu, skólagöngu hingað til, heilsufar, tengsl við aðra nemendur í skólanum o.s.frv.
- afla upplýsinga um nauðsynlegar bólusetningar og heilsufar nemandans. Einnig hefur hjúkrunarfræðingur eftirlit með hvort þörf sé fyrir heilbrigðisvottorð og/eða bólusetningavottorð og hvort nemendur hafi gengist undir læknisrannsókn vegna smitsjúkdóma.
- afhenda foreldrum og nemanda stundatöflu og benda þeim á hvar frekari upplýsingar er að finna t.d. á heimasíðu skólans og Mentor.
- gera foreldrum grein fyrir skólastefnu og vinnuvenjum í skólanum.
- veita upplýsingar um almenn atriði eins og viðtalstíma, nestismál, klæðnað í íþróttum, tilkynningar um forföll, beiðnir um leyfi o.s.frv.
- fara yfir skólareglur með foreldrum og nemanda.
- skipa nemandanum í viðeigandi hóp í sérgreinum.
- umsjónarkennari segir skólafélögum frá komu nýs nemanda og virkjar þá til að leiðbeina honum og auðvelda aðlögun í skólanum.
- sjá um í samráði við húsvörð að húsgögn séu til staðar fyrir nemandann.
- láta foreldrafulltrúa fá upplýsingar um að nýir samstarfsforeldrar hafi bæst í hópinn.

Mikilvægt er að umsjónarkennarar undirbúi nemendahópa fyrir komu nemenda af erlendu bergi brotnu og skapi jákvæðar væntingar með því að ræða um föðurland nemendanna, undirbúa vinateymi o.s.frv.

Tengsl skóla við nærsamfélagið

Snælandsskóli er staðsettur í Fossvogsdalnum miðjum. Nágrenni skólans einkennist af fjölbreyttri náttúru. Þar má m.a. finna skógrækt, skólagarða, útikennslusvæðið Asparlund, fjöru í Fossvogi, í Nauthólsvík eru strönd, jökulsorfið berg og klettur, eftir miðjum Fossvogsdalnum rennur lækur og laxveiðiá er í Elliðaárdal. Frá skólanum má ganga út á Seltjarnarnes og upp í Heiðmörk án þess að fara yfir götu. Skólinn leggur mikla áherslu á umhverfi sitt og nýtir þessi svæði ómælt til útivistar og náms.

Skólinn er í samstarfi við leikskóla hverfisins og nokkur fyrirtæki varðandi starfstengt nám nemenda í 9. og 10. bekk. Nemendur í starfstengdu námi fara nokkrar stundir á viku í heimsókn í leikskóla og aðstoða við umönnun barnanna þar. Nemendur unglingsstigs skólans hafa einnig um margra ára skeið getað stundað nám upp fyrir sig, með skráningu í fjarnám framhaldsskólanna.

Ýmislegt fleira mætti tína til úr okkar nærsamfélagi, s.s. samstarf við Kiwanisfélagið, en þaðan hafa komið góðir gestir í gegnum árin og fært 1. bekkingunum okkar reiðhjólahláma sem svo sannarlega hafa reynst vel. Einnig hefur slökkvilið höfuðborgarsvæðisins sent fulltrúa sína hingað til okkar árlega og rætt við og frætt nemendur 3. bekkjar um brunavarnir og starfsemi slökkviliðsins. Samfélagslögregla í Kópavogi hefur heimsótt skólann þegar þess er óskað. Foreldrar eru velkomnir gestir í skólann og nokkrir þeirra koma árlega og veita fræðslu sem tengist þeirra störfum.

Forvarnaráætlun

Í Snælandsskóla hefur markvisst verið unnið forvarnarstarf sem m.a. felst í því að marka leiðir til að auka færni nemenda til þess að takast á við daglegt líf. Leitað hefur verið leiða til að efla sjálfstraust nemenda, félagslegan og siðferðilegan styrk, andlegan, sálrænan og líkamlegan þroska allt eftir áhuga þeirra, aldri og þroska. Frá 2020 hefur verið aukið við lífsleiknikennslu skólans og hefur einn kennari yfirumsjón með því starfi frá 7.-10. bekk. Í þessum kennslustundum er unnið með sjálfsmynd nemenda, markmið þeirra í námi og einkalífi, fjármálafræðslu og heilsuefningu auk þess sem unnið er með alls kyns rannsóknir og forvarnarefni.

Í Aðalnámskrá er kveðið á um að skólar skuli koma sér upp forvarnaráætlun þar sem hugað er að andlegri – líkamlegri- og félagslegri vellíðan nemenda.

Forvarnaáætlun Snælandsskóla birtist í eftirfarandi áætlunum sem birtar eru hér fyrir neðan:

- [áætlun um fíknivarnir](#)
- [áætlun um kynbundið ofbeldi](#)
- [eineltisáætlun](#)
- [jafnréttisáætlun](#)
- öryggisáætlun
  - [vinnuverndarstefna](#)
  - [óveðursáætlun,](#)
  - [viðbrögð við jarðskjálfta,](#)
  - [rýmingaráætlun](#)
- [áfallaáætlun](#)

- [agastjórnun / skólareglur](#)

Síðast uppfært í maí 2021
Magnea Einarsdóttir
skólastjóri